

ХТО ІДЗЕ
Ў НАРОДНАЕ
АПАЛЧЭННЕ

Мс

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

13 ВЕРАСНЯ 2023 г.
СЕРАДА
№ 177 (30057)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

ЭЛЕКТРАСОН —
ЛЕКІ
АД УСЯГО

12

КОРАТКА

• 20 верасня Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова правядзе асабісты прыём грамадзян у Мінску.

• Экалагічная акцыя «Мы клапацімся» стартуе ў Беларусі 16 верасня.

• Нацыянальная прэмія гістарычнага фільма «На другім беразе» абдудзецца 14 верасня.

• Мясніковіч прапанаваў стварыць сучасныя і надзейныя сістэмы разлікаў паміж краінамі ЕАЭС і БРІКС.

• «Белавія» аднавіла паслугі алайн-рэгістрацыі і выбару месцаў у салоне.

«ЧЫМ БОЛЬШ АСАБІСТЫХ ДАСЯГНЕННЯЎ — ТЫМ МАЦНЕЙШАЯ НАША БЕЛАРУСЬ»

Аляксандр Лукашэнка ўручыў дзяржаўныя ўзнагароды

Адпаведны ўказ быў падпісаны 7 верасня. Дзяржаўных узнагарод удасяе 60 прадстаўнікоў розных сфер дзейнасці. Ордэны, медалі і ганаровыя званні прысуджаны за шматгадовую плённую працу, высокі прафесіяналізм, узорнае выкананне службовых абавязкаў, мужнасць і адвагу, праяўленыя пры ратаванні людзей падчас пажару, заслугі ў вайскай службе і ахове дзяржаўнай грамадзянскай службы, значны асабісты ўклад ва ўдасканаленне падатковай сістэмы, рэалізацыю сацыяльна-эканамічнай палітыкі краіны, развіццё лесегаспадарчай вытворчасці, транспартнай галіны, машынабудавання і сельскай гаспадаркі, выдатныя дасягненні ў сферах адукацыі, аховы здароўя, навукі, культуры і спорту.

Сімвалічна, што ўрачыстая цырымонія ўзнагароджання працавітых, адданных сваёй краіне людзей адбылася напярэдадні дзяржаўнага свята — Дня народнага адзінства. Перш чым атрымаць высокія ўзнагароды і званні з рук кіраўніка дзяржавы, удзельнікі ўрачыстасці падчас экскурсіі азнаёміліся з сімвалам беларускай дзяржаўнасці — Палацам Незалежнасці.

Фота: БелТА

«ВАШ ЖЫЦЦЁВЫ ДОСВЕД — ЯРКІЯ СТАРОНКІ АГУЛЬНАЙ ГІСТОРЫІ»

«Вы прыехалі з розных куткоў Беларусі, да свайго поспеху ішлі таксама рознымі дарогамі, але сёння гэтыя дарогі сышліся ў адзіны

шлях — наш шлях, — адзначыў, звяртаючыся да прысутных, Прэзідэнт. — Ён адчыніў перад вамі дзверы сімвала нашай незалежнасці — Палаца Незалежнасці — і прывёў да заслужаных узнагарод».

Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што ў гэтай падзеі ёсць пэўны сімвалізм. «Працуючы

ў самых розных сферах, ставячы перад сабой самыя розныя мэты, мы дасягаем самых высокіх вынікаў, якія ў выніку становяцца агульным поспехам — поспехам усёй нашай краіны, — падкрэсліў беларускі лідар. — І чым больш асабістых дасягненняў — тым мацнейшая наша Беларусь».

СТАР. 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Вадзім ГІГІН, старшыня РДГА «Веды», генеральны дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі:

«Часта нашы крытыкі за мяжой маюць вобраз Беларусі, дзе ўсё заціснута. У нас база агульная, але меркаванні адносна нейкіх шляхоў развіцця могуць адрознівацца, і гэта добра адлюстравана ў надаўняй дэкларацыі патрыятычных сіл, дзе заяўлена, што якраз Канстытуцыя, нашы дзяржаўныя сімвалы, павага да дасягненняў суверэннай Беларусі, курс нашага Прэзідэнта — гэта аснова, а далей мы можам абмяркоўваць. Ні ў якім разе не гэта заціскаць такія жывыя зносіны, і тое, што людзі гэта разумеюць, радуе. Мы такім чынам фарміруем атмасферу выбарчай кампаніі, якая мае адбыцца».

Ведаць, каб не трапіць у бяду

21 верасня пройдзе пад эгідай Адзінага дня бяспекі

Па традыцыі ў чацвёрты чацвер верасня супрацоўнікі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях сумесна з прадстаўнікамі іншых ведамстваў раіспфармуюць аб надзвычайных сітуацыях, правапарушэннях і злачынствах, якія часцей за ўсё фіксуюцца ў грамадстве. Як паводзіць сябе пры пажары, папярэдзіць любую іншую надзвычайную сітуацыю і не стаць ахвярай злачынстваў, раскажуць спецыялісты.

Мерапрыемствы Адзінага дня бяспекі перш за ўсё накіраваны на фарміраванне ў грамадства культуры бяспекі жыццядзейнасці, навучанне насельніцтва правілам паводзін ва ўмовах розных надзвычайных сітуацый, а таксама адпрацоўку планаў эвакуацыі пры пажары. У гэты дзень супрацоўнікі МНС наведваюць прадпрыемствы, дзе правядуць трэнерычныя заняткі па эвакуацыі людзей з будынкаў падчас пажару.

Ва ўзаемадзейні з Міністэрствам унутраных спраў, Міністэрствам аховы здароўя і Беларускім таварыствам Чырвонага Крыжа ў месцах масавага знаходжання людзей ратавальнікі арганізуюць тэматычныя інтэрактыўныя навучальныя пляцоўкі для насельніцтва.

СТАР. 3

Па сутнасці справы

Восень — работ восем

На палях краіны працягваецца масавая ўборка ўраджоў

Падыходзіць да завяршэння жніва. Як адзначаюць у Міністэрстве сельскай гаспадаркі і харчавання, намалочана збожжа, уключаючы раісп, звыш 7,1 мільёна тон, з іх 6,1 млн тон збожжавых і зернебабовых культур (з кукурузай) і каля мільёна тон раіспу.

У прэс-службе Мінсельгасхарча адзначылі, што ўборка кукурузы на зерне вядзецца ў чатырох абласцях краіны: Брэсцкай, Гродзенскай, Мінскай і Гомельскай. Уборка кукурузы ў гэтых рэгіёнах вядзецца досыць актыўна, бо ўжо ўбрана 3,17 тысячы гектараў, намалочана 23,1 тысячы тон, пры сярэдняй ураджайнасці 72,9 цэнтнера з гектара. Характэрна, што адначасова вядзецца ўборка культуры на сілас. Ужо сабрана зялёнай масы кукурузы каля 6 мільёнаў. Працягваецца ўборка крупяных культур. Грэчкі намалочана

26,2 тысячы тон. Нядрэнны паказчыкі складаюцца па просе, якога намалочана 13,8 тысячы тон. Гаспадаркі масава капаюць бульбу — сабрана 146,5 тысячы тон. Працягваецца ўборка цукровых буракоў, якіх налічана ўжо 347,3 тысячы тон.

Сезон нарыхтоўкі сельскагаспадарчай прадукцыі ў сельніцтва ў поўным разгары. Пачалася масавая закупка яблыкаў.

Па дзяржаўнай праграме «Аграрны бізнес» штогод у краіне будуць закладваць не менш за 500 гектараў інтэнсіўных садоў. Гэта дасць магчымасць да 2025-га стварыць дадаткова больш за 2 тысячы гектараў. Усё гэта павялічыць долю айчынных яблыкаў на рынку.

Сяргей КУРКАЧ.

Аб тым, як ідзе ўборачная ў рэгіёнах, — у матэрыялах нашых уласных карэспандэнтаў.

СТАР. 4-5

ISSN 1990 — 763X

СА «ЗВЯЗДОЙ» ЦЯПЛЕЙ І ЎТУЛЬНЕЙ!
Ідзе падпіска на IV квартал 2023 года.
ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ ВОСЕННЮ І ЗІМОЙ. БУДЗЕ ЦІКАВА!

«Чым больш асабістых дасягненняў — тым мацнейшая наша Беларусь»

«У развіццё Канстытуцыі трэба ўсе законы прыняць»

На што Прэзідэнт арыентуе парламент

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)

Па словах Аляксандра Лукашэнка, кожны з узнагароджаных увасабляе найлепшыя нацыянальныя рысы беларусаў. «Гэта працавітасць, якая праўляецца ў жаданні развівацца свае здольнасці, пастаянна вучыцца і прафесійна расці, — удакладніў ён. — Гэта патрыятызм, які мы бачым у імкненні служыць Айчыне, гатоўнасці ў любы момант устаць на абарону гэтай Айчыны. Вырошчваючы хлеб, навучаючы і выхоўваючы дзяцей, даламагаючы людзям з цяжкай лёсам, ратуючы жыцці, выдэманструе адказнасць, міласэрнасць і чалавечую любіва беларускага народа — галоўныя яго рысы».

Як заўважыў Прэзідэнт, творчасць гэтых людзей адлюстроўвае прыгажосць і гармонію нашай культуры. «Навуковыя дасягненні паказваюць інтэлектуальную моц, а спартыўныя перамогі — сілу духу нашай нацыі, — канстатаваў кіраўнік дзяржавы. — Вашы жыццёвы досвед — гэта яркія старонкі нашай агульнай гісторыі, гісторыі суверэннай незалежнай Беларусі».

Меркаванні

Узнагароджаных падзяліліся з журналістамі сваімі ўражаннямі ад наведвання Палаца Незалежнасці і першымі эмоцыямі пасля ўручэння высокіх узнагарод і званняў.

«Спыняцца на дасягнутым не збіраюся»

Як прызнаўся спартсмен-інструктар нацыянальнай каманды па біятлоне Рэспубліканскага цэнтра алімпійскай падрыхтоўкі па зімовых відах спорту «Раўбічы» Антон Смольскі, аб тым, што стаў заслужаным майстрам спорту, даведаўся ў інтэрнэце. Першым яго павіншаваў докан Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта, дзе малады чалавек праходзіць навучанне. Апырэдзіць дэкана мог толькі трэнер Антона, аднак ён не спяшаўся павадмляць спартсмену гэтую навіну: наперадзе ў біятліста была адказная гонка, таму трэнер не хацеў адцягваць яго ад падрыхтоўкі.

«Для кожнага спартсмена важна мець такое званне, як «заслужаны майстар спорту», — лічыць Антон Смольскі. — Гэта паказчык таго, што спартсмен паказаў адзін з найвышэйшых вынікаў у сваёй кар’еры. Вядома, спыняцца на дасягнутым не збіраюся. Працягваю спартыўную кар’еру і буду далей радаваць бальшышчыкаў. Мая мара — зноў апынуцца на п’едэстале на Алімпійскіх гульнях».

У Палацы Незалежнасці Антон быў упершыню. Малады чалавек адчуў вялікі гонар, што ён, звычайны хлопец, прысутнічаў у такім важным для нашай краіны будынку.

«Уся наша дзейнасць — на карысць краіны»

Заслужаным артыстам Рэспублікі Беларусь стаў начальнік ваенна-аркестравай службы Узброеных Сіл — начальнік дзяржаўнай установы «Заслужаны калектыў Рэспублікі Беларусь» «Узорна-паказальны аркестр Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь» Ігар Хлебус. На дыржорскай рабоце афіцэр — з 1993 года. «Першалачаткова хацеў стаць музыкам, потым падумаў, а чаму б не быць ваенным музыкам, — расказвае гісторыю свайго творчага шляху палкоўнік. — Цяпер я больш звяртаюся сябе як афіцэр, бо мы таксама, як і ўсе ваеннаслужачыя, выконваем пастаўленыя задачы. Уся наша дзейнасць — на карысць нашай краіны».

«Жыць трэба так, каб ніколі больш не паўтараць памылак мінулага»

Аляксандр Лукашэнка выказаў удзячнасць узнагароджаным, а ў іх асобе — усім беларусам, якія аддаюць часцінку сваёй душы любімай справе, людзям, роднай краіне.

«Дзень уз’яднання Беларусі — усходняй і заходняй яе часцей — 17 верасня 1939 года мінулага стагоддзя стаў сімвалам нашага нацыянальнага адзінства, непадуладнага часу, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Але гэты досвед сведчыць, што не менш важна быць разам у мірны час, працаваць на карысць свайго народа і Айчыны. І жыць трэба так, каб ніколі больш не паўтараць памылак мінулага, каб быць моцнымі перад абліччам новых пагроз і ўнікаў. Жыць трэба так, каб увогуле сорамна не было потым: і табе, і тым, хто за намі прыйдзе».

Перад тым як прыступіць да цырымоніі ўзнагароджаных, беларускі лідар яшчэ раз

выказаў удзячнасць прысутным за ўсё, што яны робяць, і павіншаваў з надыходзячым святам — Днём народнага адзінства і заслужанымі ўзнагародамі.

Напрыканцы Прэзідэнт пажадаў усім узнагароджаным дзейнічаць так, як спартсмен Антон Смольскі, якому кіраўнік дзяржавы прысвоіў званне заслужанага майстра спорту. «Тры дыстанцыі — тры бліскучыя перамогі, — кажучы аб выніках Кубка Садружжання, адзін з этапаў якога нядаўна завяршыўся ў Сочы, адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Калі ўсе так будзем адносіцца да працы, калі мы будзем займацца сваёй справай, нічога нам не страшна і вайны ў нас ніколі не будзе. Войны разгортваюцца і з’яўляюцца там, дзе людзі перастаюць працаваць. А перастаўшы працаваць, шукаюць сабе дзіку, страшную працу, забіваючы адзін аднаго. Таму жадаю вам, каб мелі сваю працу, бачылі сваю сям’ю і маглі абараніць сваіх дзяцей і ўнікаў. Ну а мы з ваеннымі сваю працу зробім, калі ў мірны час будзеце годна рабіць сваю працу вы».

Вераніка КАНЮТА.

Ад сустрэч урачыстых — да рабочых. Пасля цырымоніі ўручэння дзяржаўных узнагарод Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыняў з дэлегатамі Старшыню Палаты прадстаўнікоў Уладзіміра Андрэйчанку. Парламент цяперашняга склікання ўжо заканчвае сваю работу. У лютым на адзіным дні галасавання будзе абраны новы саля.

Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся ў Старшыні Палаты прадстаўнікоў яго ўражаннямі ад работы цяперашняга парламента, спытаў, што атрымалася, а што яшчэ трэба зрабіць. «Хача мы яшчэ не адзін раз вернемся да гэтага пытання, каб сфарміраваць нармальны састаў будучага парламента», — заўважыў ён. Па словах Аляксандра Лукашэнка, хоць новы парламент будзе абіраць народ, неабходна падрабязна праінфармаваць людзей аб сітуацыі, аб тым, як працаваў парламент. Прэзідэнт звярнуў увагу, што людзям трэба нагадаць пра функцыі парламента. Па яго словах, яшчэ з савецкіх часоў складалася меркаванне, што дэпутаты павінны і дах марантаваць, і лют працяпаць. Але сёння парламент невалікі па колькасці. І галоўная работа дэпутатаў парламента — закантатворчасць.

«Ацэньваючы парламент, скажаць, што недзе нейкія былі недахопы, я не магу, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Не было прыкметных недахопаў і ляпаў у рабоце цяперашняга складу парламента». Але, па

словах кіраўніка дзяржавы, гэта яшчэ не падавадзене вынікаў работы дэпутатаў гэтага склікання. Таксама Прэзідэнт адзначыў, што павінен пабываць у парламенте пасля выбараў на апошняй сесіі гэтага склікання.

«Задача на дзясятую сесію — трэба ўсе задачы вырашыць, якія стаяць перад нашым парламентам, таму што новаму складу не варта гэта пакаідаць. Ды і мы можам гэта вырашыць. У развіццё нашай Канстытуцыі трэба ўсе законы прыняць. Хацелася б пачуць, што ў нас там засталася, быццам бы надрэнна ідзём у гэтым плане», — сказаў Прэзідэнт. Ён таксама падкрэсліў, што гатовы адрагаваць на праблемы, просьбы дэпутатаў, калі яны ёсць.

«Увогуле, ядро парламента надрэннае, дэпутаты не баяцца выходзіць да людзей, у сродках масавай інфармацыі лідараў парламента мы бачым. Але наступны парламент, натуральна, будзе адрознівацца ад цяперашняга, бо і задачы глабальныя, і сітуацыя няпроста», — канстатаваў кіраўнік дзяржавы.

Старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзіміра Андрэйчанка адзначыў, што работа дэпутатаў корпуса гэтага склікання будавалася зыходзячы з новых палітычных, эканамічных рэалій. «Праца была вельмі напружаная: за дзявятую сесію мы прынялі 112 законапраектаў, з іх шасць распрацаваны дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў (а увогуле гэтае скліканне распрацавала 10 законапраектаў)».

Валерыя СЦЯЦКО.

У тэму

Створана заканадаўчая база для правядзення адзінага дня галасавання і фарміравання УНС

У размове з журналістамі Уладзімір Андрэйчанка падкрэсліў, што адным з асноўных кірункаў работы парламентарыя ў час папярэдніх сесій было правядзенне нацыянальнага заканадаўства ў адпаведнасць з абноўленай Канстытуцыяй. «Неабходна было адкарыктаваць 88 законаў. Гэтая работа ўжо праведзена па 79 законах. Засталася яшчэ прывесці ў адпаведнасць 9 законаў, 5 з іх сёння знаходзяцца ў Палаце прадстаўнікоў, 4 — паступаць у найбліжэйшы час», — расказаў ён. Па словах спікера Палаты прадстаўнікоў, створана ўся неабходная заканадаўчая база для правядзення ў 2024 годзе адзінага дня галасавання і фарміравання Усебеларускага народнага сходу.

Цяпер дэпутаты Палаты прадстаўнікоў працуюць у сваіх акругах, сустракаюцца з насельніцтвам, тлумачаць сутнасць канстытуцыйных змяненняў і той палітыкі, якая праводзіцца дзяржавай, Прэзідэнтам і накіравана на забеспячэнне міру, стабільнасці і развіцця Беларусі. Таксама, па словах Уладзіміра Андрэйчанкі, у найбліжэйшы час дэпутатам трэба прыняць шэраг законапраектаў, якія ўжо знаходзяцца там на разглядзе. У прыватнасці, законапраекты аб натарыяце і натарыяльнай дзейнасці, страхавой дзейнасці, ліцэнзаванні дзяржаўных, падпрямальніцтва.

«Безумоўна, тым складам парламента, які цяпер дзейнічае, мы пастараемся працаваць так, каб новаму складу засталася мінімальнае колькасць законапраектаў з такім разлікам, каб яны маглі плаўна ўвайсці ў заканадаворчы працэс», — сказаў Уладзімір Андрэйчанка.

Дзясятая сесія Палаты прадстаўнікоў адкрыецца 19 верасня 2023 года. Асноўная задача — завяршыць работу па прывядзенні законаў у адпаведнасць са зменамі ў Канстытуцыі. Важнае значэнне мае таксама прыняцце на сесіі бюджэтна-падатковага пакета на 2024 год. Формы ўдзелу дэпутатаў у яго падрыхтоўцы адладжаны, і адпаведныя профільныя камісіі пачалі работу.

Кампазіцыі, якія выконваюць музыкі ў пагонах, заўсёды задаюць урачысты настрой. Іх нельга не заўважыць сярод іншага рэпертуару, немагчыма не даслухаць да канца. «Галоўная задача нашай музыкі — патрыятычнае выхаванне, — адзначае Ігар Хлебус. — Сама форма абавязвае. Калі наша музыка чапляе слухача, калі ў гэты момант ён з гонарам усведамляе, што з’яўляецца беларусам, — значыць, трапілі туды, куды трэба».

Гэты год багаты для творчага калектыву і яго кіраўніка на узнагароды. На пачатку года Узорна-паказальны аркестр Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь быў адзначаны прэміяй Прэзідэнта «За духоўнае адраджэнне».

«Атрымліваю маральнае задавальненне ад таго, як расце ўраджай»

Намесніку дырэктара Гродзенскага абласнога аграпрамысловага саюза Івану Алізаровічу прысвоена званне заслужанага работніка сельскай гаспадаркі Рэспублікі Беларусь. У гэтай сферы ён ні мала, ні мала — амаль паўвека. Вопыт, назапашаны ў сельскагаспадарчай галіне, цяпер перадае маладым спецыялістам і кіраўнікам.

Іван Алізаровіч расказвае, што нават за столькі гадоў, колькі ён прысвядзіў аграпрамысловому комплексу, не паспеў стаміцца. «Кожны дзень нешта новае, перадавае — сельская гаспадарка не стаіць на месцы, сур’ёзна рухаецца наперад, — адзначае ён. — Навука далёка пайшла наперад, але ўсёй тэхнікай, якая знаходзіцца на сяле, кіруюць людзі. Таму стары савецкі лозунг — кадры вырашаюць усё — актуальны дагэтуль».

Узнагароджаны прызнаецца, што, калі ёму задалі пытанне, ці хацеў бы ён праіць свой жыццёвы шлях па-іншаму, адказ быў бы адназначны — не, не хацеў бы. «Атрымліваю маральнае задавальненне ад свайго работы, ад таго, як расце добры ўраджай, — прызнаецца Іван Алізаровіч. — Імкнуса не адставаць ад усіх тэхналогій, навацый, якія ёсць у свеце».

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБИЦЦА

Колькасць зніклых без вестак пасля паводкі ў Лівіі дасягнула 10 тысяч чалавек

Пра гэта заявіў кіраўнік дэлегацыі Міжнароднай федэрацыі таварыстваў Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесцяца Таварыстваў Рамадан, паведаміла агенцтва Reuters. Міністр грамадзянскай авіяцыі і член камітэта па надзвычайных сітуацыях Хічэм Абу Чкіуат заявіў: «Я вярнуўся з Дзерне. Не перабольшваю, калі кажу, што чвэрць горада знікла. Многія будынкi абваліліся». Улады абвясцілі Кірэнкаў зонай бедства з-за катастрафічнай паводкі і ліўняў, выкліканых цыклонам «Даніэль», і запыталі міжнародную дапамогу. Пра гэта паведаміў прэзідэнткі савет Лівіі, перадае ТАСС. Улады абвясцілі трохдзённую нацыянальную жалобу ў сувязі з гібельлю людзей і выніку стыхійнага бедства.

МАГАТЭ будзе дзесцігоддзямі правяраць якасць вады пасля сідку з «Фукусіма-1»

Гэта адзначаецца ў заяве гендырэктара арганізацыі Рафаэля Марыяна Гросі. «Наш маніторынг будзе доўжыцца на працягу ўсяго часу сідку вады, які, як чакаецца, зойме дзесцігоддзі», — заявіў ён савету кіраўнікоў МАГАТЭ. Як вядома, 24 жніўня японскія спецыялісты прыступілі да сідку ў Ціці акіяна вады, якая выкарыстоўвалася для астуджэння рэактараў аварыйнай АЭС «Фукусіма-1». Згодна з планам, першы перыяд сідку вады працягваўся 17 дзён, спущана ў агульную складанасць 7800 тун вычышчанага вады, разведзенай марской вадой. Рашэнне Токіа выклікала незадавальненасць з боку суседніх краін і ў прыватнасці сярод прадстаўнікоў рыбалоўнай індустрыі, якія асцерагаліся, што спажываць будучы адмаўляцца ад любых морапрадуктаў, вылаўленых у гэтай зоне.

Добрая навіна

ПАДАРУНАК ДА ДНЯ НАРОДНАГА АДЗІНСТВА

Напярэдадні свята ў Магілёве адкрылі другую чаргу трасы-дублёра

Учора на месцы адкрыцця другой чаргі пуцэправада-дублёра было надзвычай урачыста. Іграў аркестр, маршыравалі прыгожыя дзяўчаты ў строгіх цыліндрах. Да свята далучыліся прадстаўнікі працоўных калектываў, моладзь. Іх віталі прадстаўнікі кіраўніцтва вобласці і горада на чале з кіраўніком Адміністрацыі Прэзідэнта Ігарам СЕРГЕЕНКАМ. Дарэчы, адкрыццё першай чаргі трасы, якое адбылося два гады таму, таксама было прымеркавана да Дня народнага адзінства. І, як адзначыў кіраўнік адміністрацыі, будаўнікі абяцаюць і трэцюю чаргу пабудаваць да наступнай даты гэтага свята.

— Мы традыцыйна прымяркоўваем знакавыя аб'екты да свят, — падкрэсліў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта. — Пасля таго, як вуліца поўнаасцю набудзе сваю закончанасць, кіраўніцтва горада і яго жыхары вырашаць, як яе назваць. Дарога звязвае некалькі мікрараёнаў Магілёва і служыць для таго, каб разгруціць цэнтр, паліпшае магчымасці пера-

мяшчэння на работу і з работы жыхарам горада.

Ігар Сергеенка нагадаў таксама пра сімвалічнасць і важнасць Дня народнага адзінства.

— Па сутнасці, гэта свята адраджана і адноўлена, у яго аснову легла дата 17 верасня 1939 года, калі заходняя і ўсходняя часткі краіны злучыліся ў адзіную дзяржаву — Беларусь

Савецкую Сацыялістычную Рэспубліку, — адзначыў ён. — Калі некалькі гадоў таму з'явілася ідэя абвясціць дату Дня народнага адзінства, выказваліся розныя меркаванні, але гісторыкі і грамадазнаўцы

казалі, што ў нас яна ўжо ёсць — 17 верасня, трэба яе толькі адрадзіць. Мэты мы сваёй дасягнулі, свята прыжываецца, яго ведае моладзь. Правадзяцца маштабныя мерапрыемствы па ўсёй краіне. Дзякуючы гэта-

му адзінству мы сёння рэалізоўваем дзяржпраграму, у адпаведнасці з якой Магілёў з кожным годам становіцца ўсё больш прыгожым. Сёння мы маем магчымасць рэалізоўваць такія праекты, даводзіць пачаць да канца не толькі ў Магілёве, але і ў іншых рэгіёнах нашай краіны. Дзякуючы адзінству, ёсць магчымасць будаваць, ствараць, ісці далей. Вось у чым мом адзінства. Ствараючы эканамічны патэнцыял, мы тым самым абараняем сваю краіну.

Сігналам для адкрыцця дарожнага руху стаў момант, калі прадстаўнікі кіраўніцтва горада і вобласці разам з кіраўніком Адміністрацыі Прэзідэнта перавярнулі сімвалічны дарожны знак са становішча «праезд

забаронены» ў «рух дазволены».

Старшыня Магілёўскага аблвыканкама Анатоль ІСАЧАНКА падкрэсліў значнасць падзеі:

— Гэта вельмі важны аб'ект. Па сутнасці, мы злучаем мінскі напрамак з нашым Задняпроўем. Але на гэтым не прыпыняемся. Налета дойдзем да ўзной аркі. Работы ўжо пачаліся. І я перакананы, што ўсю гэтую трасу цалкам будзем адкрываць на наступны год краз на Дзень народнага адзінства. Паралельна пачалі будаўніцтва яшчэ адной транспартнай развязкі, мяркуюем ад МДУ імя Куляшова выйсці адразу ж на праспект Міру.

Нэл ЗІГУЛЯ, Фота БелТА.

Ведаць, каб не трапіць у бяду

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Аб месцах іх размяшчэння можна даведацца на сайце МНС — супрацоўнікі ведамства падрыхтавалі інтэрактыўную карту, а таксама спецыялізаваны раздзел з аўдыё- і відэа-наглядна-выўлечнай прадукцыяй у дапамогу кіраўнікам і супрацоўнікам арганізацый.

— Асноўная мэта Адзінага дня бяспекі — прафілактыка надзвычайных сітуацый, — адзначае афіцыйны прадстаўнік Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Яўген БАРАНОЎСкі. — Акцэнт робіцца на адпрацоўцы эвакуацыі пры пажарах, бо гэта самая распаўсюджаная надзвычайная сітуацыя ў нашай краіне. Самае правільнае і гадоўнае рашэнне пры ўзгаранні для любога грамадзяніна — пакінуць зону небяспекі: эвакуіравацца з памяшкання, дзе ё ён ні быў. Будзе адпрацавана ўменне выкарыстоўваць першасныя сродкі пажаратушэння, супрацоўнікаў падрыхтоўваць, выкладчыкаў і навучніцкую ўстаноў адукацыі, спецыялістаў аховы здароўя навуачыць правільна карыстацца планами эвакуацыі, аказанню першай медыцынскай дапамогі.

«НЕ РЫЗЫКУЙЦЕ ЗДАРОЎЕМ І ЖЫЦЦЁМ»

Вядома, ратавальнікі заўсёды паспяхова і аператыўна спраўляюцца з вогненнай стыхіяй, але, разлічваючы на прафесіяналаў, нельга забываць і аб тым, што да прыбыцця ратавальнікаў можа зрабіць ты. У першую чаргу дзеля таго, каб захаваць здароўе і жыццё сабе і сваім блізкім.

Практычна штодзень у асенне-зімовы перыяд фіксуюцца пажары, якія адбываюцца ў выніку няспраўных або няправільна эксплуатаваных печуў. У жылым фондзе асноўная колькасць узгаранняў, як правіла, прыпадае на ацяпляльны сезон. Гісторыі, калі гаспадары тапілі печ і ў выніку сталі ахвярамі агню, — на жаль, не рэдкасць.

Асноўныя патрабаванні пажарнай бяспекі, якія неабходна

выконваць грамадзянам для выключэння пажару пры эксплуатацыі печуў, рэгламентаваныя правіламі пажарнай бяспекі.

Па-першае, катэгорычна забараняецца эксплуатаваць няспраўную печ. Яна павінна быць правільна складзеная і спраўная.

Па-другое, дымавую трубу печы перыядычна неабходна чысціць ад сажы: зыходзячы з умоў эксплуатацыі, але не радзей ад аднаго разу ў год. Ачыстка можа ажыццяўляцца як самастойна ўласнікам жыллага дома, дзе размешчана печ, так і з прыцягненнем спецыялізаваных арганізацый.

Што рабіць, калі пажар адбыўся ў вас у кватэры ці ў прыватным доме? Калі вы бачыце, што самастойна з агнём не справіцеся, патэлефануйце ратавальнікам па тэлефоне 101 ці 112. Навязіце дыспетчару адрас, месца пажару, паведаміце аб наяўнасці ў будынку людзей, пагрозы найбліжэйшым будынкам. Рэальныя сітуацыі паказваюць, што нярэдка людзі, якія звяртаюцца ў службу ратавання, указваюць на правільны адрас. Часта блытаюць яго з ўласным адрасам, выклікаючы падраздзяленні МНС бяцкачым. Таму будзьце ўважлівымі!

— Пры ўзнікненні пажару неадкладна пакіньце кватэру (хату), па магчымасці абстотчце яе, адключыце газ, — рэкамендуе афіцыйны прадстаўнік Мінскага абласнога ўпраўлення Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Анастасія ШВАЙБОВІЧ. —

КАЛІ ВЫ ПАЧУЛІ ГУК ПАЖАРНАЙ СИГНАЛІЗАЦЫІ:

- не панікуйце;
- пакіньце памяшканне па эвакуацыйных знаках;
- патэлефануйце па тэлефоне 112;
- выбірайце эвакуацыйныя выходы, якія знаходзяцца ў процілеглым баку ад дыму, ідзіце, прыгнуўшыся да падлогі і прыкрыўшы органы дыхання.

КАЛІ ПАЧАЎСЯ ПАЖАР НА ПРАЦОЎНЫМ МЕСЦЫ:

- не панікуйце, патэлефануйце па тэлефоне 112;
- адключыце электрапрыборы;
- апаўчыце аб пажары калегі;
- па магчымасці скарытайцеся вогнетушыцелем;
- пакіньце памяшканне.

Шчыльна зачыніце дзверы ў памяшканні, якое гарыць, — гэта не дасць агню распаўсюдзіцца. Паведаміце аб пажары суседзям. Дапамажыце эвакуіравацца састарэлым і дзецям. Сустрэньце падраздзяленні МНС. Паведаміце, ці засталася ў будынку людзі, удакладніце, што і дзе гарыць. Памятайце, што нельга вяртацца ў кватэру або хату, у якой пажар, па каштоўныя рэчы, дакументы. Не рызыкуйце вашым здароўем і жыццём!

БЕЗ ПАНИКІ І МІТУСНІ

Небяспека можа чакаць чалавека і па-за ўласным жылём. Рынак, гандлёвы цэнтр, рэстаран — месцы патэнцыйна найнебяспекі. Ратавальнікі рэкамендуюць выпрацаваць у сабе добрую звычку — вывучыць план эвакуацыі ў месцах з масавым знаходжаннем людзей, пракурыць у галаве алгарытм дзеянняў падчас пакідання будынка.

— Уваходзячы ў любое памяшканне з масавым зборам людзей, заўсёды запамінайце свой маршрут перамяшчэння на той выпадак, калі раптам паўстане неабходнасць хутка пакінуць будынак, — раіць старшы інспектар сектара прапаганды Маскоўскага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях г. Мінска Тацяна ГАЛУШКА. — Звяртайце ўвагу на эвакуацыйныя знакі і прытрымлівайцеся іх у выпадку надзвычайнай сітуацыі. Хутка вызначыць сваё месцазнаходжанне дапамогуць і такія арыенціры, якія рыхтуюць, рэкламныя расцяжкі,

пакрамы. Пагаварыце з дзецьмі аб тым, што ў выпадку надзвычайнай сітуацыі ні ў якім разе нельга хавацца.

Пах дыму або актывацыя сістэмы пажарнай сігналацыі — сігнал, што трэба дзейнічаць. Не чакаць развіцця падзей, не спрабаваць упэўніцца, а неадкладна пакідаць будынак! Ратавальнікі не рэкамендуюць падыходзіць да верхняй паверхі і карыстацца ў час узгарання ліфтаў: у любы момант можа адбыцца адключэнне электраэнергіі, і вы апыніцеся ў пастцы, з якой сапраўды будзе цяжка выбрацца. Рухайцеся да выходу хутка, але без мітусні, інакш пачнецца цісканіна. Арыентуецца на таблічкі, якія мігцяць, — яны пакажуць шлях эвакуацыі. Пры дрэннай бачнасці трымайцеся за сцены або поручні.

Пры пажары вельмі важна засцерагаць органы дыхання: таксічныя прадукты гарэння і вуглякіслы газ складаюць не меншую небяспеку, чым агонь. Прыкрыўце рот і нос рукавом адзення або любой вільготнай тканінай (можна намачыць вадой шалік, насоўку), прыгніцеся, бо ўнізе канцэнтрацыя дыма меншая. Ні ў якім разе не спрабуйце забраць пакінутыя ў камеры захоўвання рэчы: у такіх сітуацыях вы страціце час, а гэта можа каштаваць жыцця. Апынуўшыся ў наатоўпе, не штурхайцеся, сагнуце рукі ў локках і прыцісніце іх да бакоў, сіцніце кулак — такім чынам, вы зможаце прадухліць здрушванне грудной клеткі. Імкніцеся не спатыкнуцца, каб не звальціцца на падлогу, бо падняцця на ногі ў такой сітуацыі будзе вельмі праблематычна. Калі з вамі дзіця — трымайце яго моцна за руку.

У любой сітуацыі ратавальнікі рэкамендуюць не панікаваць і захоўваць спакой — паніка і мітусня заўсёды прыводзяць да неабдуманых учынкаў і пагаршаюць сітуацыю. Цвярроза ацэньваючы свае сілы, дапамагайце тым, хто побач, не перашкаджаўце ратавальнікам выконваць сваю работу.

Вераніка КАНЮТА.

Гучная справа

МАГУТНАСЦЬ УЗРЫЎЧАТКІ — ЗВЫШ КІЛАГРАМА ТРАЦІЛУ

КДБ затрымаў у Беларусі тры баявыя ячэйкі, якія працавалі на Службу бяспекі Украіны

Рухаваліся тэракты на чыгуны ў Стаўбцоўскім і Талачынскім раёнах. Пры затрыманні канфіскаваны ўзрыўчатка і дэтанатары. Пра гэта БелТА паведамілі ў Камітэце дзяржбяспекі.

Пасля прадухілення спробы тэракту і аб'яшоджвання злачынцаў у Стаўбцоўскім раёне саперы ўзяліся за размініраванне выбуховага прыстававання. У выніку магутнасць узрыўчаткі складала больш за кілаграм трацілу. Па заключэнні экспертаў, гэтага цалкам дастаткова для таго, каб пусціць пад адхон любы цягнік. Пра гэта заявілі на тэлеканале СТБ.

Адзін з фігурантаў, які рыхтаваў падрыхтаваны чыгункі ў Стаўбцоўскім раёне, ініцыятыўна выйшаў на сувязь з СБУ. Для падрыхтоўкі тэракту ён прыцягнуў свайго былога калегу. Ажыццявіць задуманае не ўдалося — іх затрымалі супрацоўнікі Камітэта дзяржбяспекі.

Спрабуй падрыхтаваць чыгункі ў Талачынскім раёне кіраваў грамадзянін Украіны. Для здзяйснення тэракту ён прыцягнуў двух беларусаў, у якіх былі навыкі ў мінна-выбуховай справе. І ў гэтым выпадку трагедыя прадухілілі супрацоўнікі КДБ.

Акрамя таго, затрыманы грамадзянін Украіны, які незаконна перасёк беларускую граніцу, пакінуў на тэрыторыі нашай краіны цэлы арсенал з аўтаматамі Калашнікава, дронамі ўзрыўчаткай. Усе затрыманыя змешчаны ў СІЗА КДБ, дзе даюць прызнальныя паказанні.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокія спачуваны Назару Ігару Васілевічу, намесніку міністра замежных спраў, у сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокія спачуваны загадчыку кафедры інфекцыйных захворванняў установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт» доктару медыцынскіх навук, прафесару, члену карэспандэнту Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, народнаму ўрачу Беларусі Ігару Аляксандравічу Карпаву ў сувязі з напаткаўшым яго вялікім горам — смерцю МАЦІ.

Стаўка на кукурузу

Паназіраць за ходам работ карэспандэнт «Звязды» адправілася ў калгас ААТ «Палыкавічы». На жаль, з-за засухі праблема са збожжавымі існуе па ўсім Магілёўскім раёне (і гэта гаспадарка не выключэнне), але кукуруза сёлета ўраджэла. Едзе з галоўным аграромам Віктарам ЛУКАШЭВІЧАМ і яго памочніцай аграромам Ірынай МАСКАЛЁВАЙ назіраць за ўборкай.

Дырэктар ААТ «Палыкавічы» Аляксей ШУПЛЯКОЎ:

— На жаль, тое, што планавалася сабраць, сёлета не атрымалі. Збожжа сабралі прыблізна 80 працэнтаў ад планаванага. Засуха паўплывала, якая прыйшла на май і чэрвень. Пасеялі аднагоддзю культуру (пайзу, рэдзку), каб дазбіраць кармы. Кукуруза сёлета нядрэнная, ужо закладзена звыш 6 тысяч тон сіласу. Да 1 кастрычніка і с'ябу азімых, і ўборку кукурузы павінны закончыць.

та вельмі добрая, высокая. Летась была горшая.

Механізатар Віктар ГАЙКОЎ задзейнічаны на адвозцы зялёнай масы. Прызнаецца, што для яго гэта звычайная справа. Уся яго працоўная дзейнасць звязаная з калгасам. Толькі раней працаваў у другой гаспадарцы — калгасе імя Валадарскага, які базіраваўся ў Пашкаве. Яго далучылі да ААТ «Палыкавічы». Трактар «Беларус-1221», на якім ён адвозіць сілас, падабаецца. Добрая тэхніка, кажа механізатар. А ён у гэтым пытанні спецыяліст. У розны час працаваў на машыне, аўтакране, цяпер вось — на трактары.

У гэтай мадэлі, праўда, кандыцыянера няма, ад спёкі ратаваўся з дапамогай замацаванага на працоўнай панэлі вентылятара. Гаспадарка паклапацілася. У спякотны май-чэрвеньны дзень у полі пачынаецца асэблявацца і арганізм уносілі, і закрываць вільгаці рабілі. Прыемна, што старанні не прайшлі дарэмна і кукуруза ўраджэла.

На Магілёўшчыне поўнай хадой ідзе ўборка кукурузы і с'ябу азімых

У полі, дарэчы, даводзіцца працаваць ад сямі да сямі. Пакуль не да адпачынку. Трактарыст кажа, што ў рабоце трэба быць уважлівым і спрактыкаваным. Вось ён працуе ў пары з камбайнерам, і трэба глядзець, каб зялёная маса сыпалася непасрэдна ў кузаў. Гэтаму можна навучыцца, калі працуеш старанна і сумленна. Моладзь і тая хутка прыстасоўваецца. Калі трэба, вопытны трактарыст заўсёды падкажа. «Галоўнае, каб была цяга да тэхнікі і жаданне працаваць», — лічыць суразмоўнік.

— Чым больш мы кармоў нарыхтуем, тым большай будзе прадукцыйнасць і, адпаведна, зарплата, — адзначае ён. — Своечасова ўбярэм і грошы ў тэрмін атрымаем. Як працуеш, так і зарабляеш.

Віктар Гаікоў радуецца, што ў такой паважанай газеце, як «Звязда», да юбілею будзе яго фота. Сваё 60-годдзе ён адзначае ў пятніцу.

ішло актыўнае ўзворванне пад пасеў, уносіліся ўгнаенні, працавала селякка «Беразіна 9600», якая захоплівае адразу 9,6 метра. Два трактары падрыхтоўвалі глебу да с'ябы. Тэхніка выключна беларуская, тэхналагічная. А вось надвор'е і цяпер не для кожнага віду работ спрыяльнае. Для ўборкі кукурузы добрае, а вась для пасеву — не. Суха, няма вільгаці.

Паралельна вядзецца ўборка саломы з палёў. У рабоце задзейнічаны два прэсы. Непадальк ад адной з ферм назіраем за закладчай кармоў. Сіласныя ямы зроблены паўсюль, дзе ёсць фермы, у тым ліку ў Мастку, Пашкаве, Калінавай.

Механізатар Дзмітрый СЕЛЯВАНАЎ працуе на пагрузчыку «Амкадор», трамбуй сілас. Ён таксама хваліць кукурузу, адзначае, што сёлета пачалі яе прыбіраць нават раней. Работа звычайная, нічога складанага, асэбляваць для сельскага чалавека. Дома ў Дзмітрыя свая

Наступны наш прыпынак — сіласныя ямы. Гаспадарка іх нарыхтавала ўжо болей чым дзясятка. Пакуль едзе, галоўны аграром расказвае, што ў найбольшых планах.

— Пасеялі 450 гектараў азімага рапсу, сеем 500 гектараў азімай пшаніцы, 400 гектараў азімага ячменю, 200 гектараў азімага жыта, у апошнюю чаргу прыступім да пасеву 700 гектараў азімага трыкале, — пералічвае ён. — У панядзелак

гаспадарка. Прызнаецца, што сёлета трыкале і ячмень нават на яго дамашніх сотках не так добра ўраджэлі, як летась. Засуха не дала наліцца коласу.

— Праца цяжкая, маіх аднагупнікаў па Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі з тых, хто застаўся ў прафесіі, можна на пальцах адной рукі пералічыць, — расказвае галоўны аграром. — Трэба любіць сваю прафесію. Яна нялёгка, вынікі шмат ад чаго залежаць. Клімат мяняецца, але не так істотна, каб нешта кардынальна прыйшлося мяняць у рабоце. Але з культурамі крыху трэба эксперыментаваць. Сланечнікі ў суседняй гаспадарцы спрабавалі вырошчваць, але вынік не парадаваў. У Кіраўскім раёне вырошчваюць, але па лагодных умовах з Магілёвам у іх амаль тыдзень падзежка ў работач. Там сеюць, а тут яшчэ, умоўна кажучы, снег ляжыць. Цукровыя буракі (200 гектараў) вырошчваем і здаём на перапрацоўку.

Ну а першарадная наша задача — накарміць жывёлу. Каб былі канцэнтраваныя і траўністыя кармы, кукурузны сілас. Рапс прадзілі, шрот купілі. Гэта бялок для дойнага статка. А значыць, малака будзе болей, і, адпаведна, грошай у гаспадарцы.

Нэллі ЗІГУЛЯ,
фота аўтара.
Магілёўскі раён.

Работа на полі кіпіць.

— Плошчы ў нас вялікія, знаходзяцца на тэрыторыі трох сельсаветаў — Пашкаўскага, Палыкавіцкага і Мастоцкага: калі з аднаго канца ў другі ехаць, 40 кіламетраў атрымаецца, — кажа Віктар Лукашэвіч. — Найбольшы ўраджай апошняй пяці гадоў даюць азімыя. І акцэнт робіцца на іх. А вась яравыя пацярпелі ад засухі. Два месяцы дажджу не было. Я тут працую больш чым 20 гадоў, і такое засушлівае лета здарылася ўпершыню. Прычым спякота прыйшла на май і чэрвень — месяцы, калі каласы павінны былі налівацца. Яны ж, наадварот, пагарэлі.

З яравых культур тут вырошчваюць ячмень, авёс, гарох палыя і кармавы, другі год запар эксперыментуюць з грэчкай. Яна, дарэчы, яшчэ не адціла. З азімых найлепшы ўраджай даюць пшаніца і ячмень. Мінулы год наогул быў цудоўны, а сёлета нават азімыя не парадавалі. Яны, канешне, захаваліся лепш, чым яравыя, але ўсё ж такі не так добра, як таго б хацелася.

Па дарозе аглядаем рапс «Северын». Галоўны аграром задаволены вынікам.

— Гэта культура, якая ідзе на тэхнічны алей і шрот на корм жывёле, — каментуе ён.

Кукуруза сёлета таксама вельмі прыгожая. Вырошчваем сорт «Палескі 212» на корм жывёле. У нас на ўтрыманні больш чым 5 тысяч галоў. Кукурузай засяялі каля 1150 гектараў. Улічваючы, што мы і шматгадовых траў недаатрымалі, гэтыя недахопы спайна папаўняюцца сіласам.

Кукурузу ў гаспадарцы пачалі ўбіраць з 26 жніўня. Апрацавана яшчэ толькі трэцяя частка плошчэй, нарыхтавана больш чым 7 тысяч тон зялёнай масы.

Насустрэч на кукурузным полі рухаецца кормаўборачны камбайн у пары з трактарам. Памочніца аграрома Ірына Маскалёва расказвае пра свае галоўныя абавязкі. Адзін з іх — адсочваць якасць ўборкі:

— Трэба, каб кукуруза, якую ўбірае кормаўборачны камбайн, грузілася ў кузаў і не сыпалася на зямлю. Каб не прастойвала тэхніка і быў пастаянны адвоз. Усё павінна працаваць зладжана.

Механізатар Сяргей ШУЦКІ на некалькі хвілін прыпыняе работу, каб пагутарыць з карэспандэнтам. Расказвае, што яго працоўны дзень у полі пачынаецца а сёмай гадзіне раніцы. Але на нагах ён ужо ў пяць. Ён жыве ў Новым Пашкаве ў прыватным доме, мае вялікую гаспадарку. Трэба сваю карову вывесці на пашу, астатнюю жывёлу даглядаць. А потым бегчы на работу, каб да сямі падрыхтаваць свой кормаўборачны камбайн «Палессе».

— КВК-800 мне падабаецца, раней на КЗР працаваў, таксама кормаўборачны камбайн, але ён меншы, — дзеліцца асэблявацца работнікі суразмоўнік. — На гэтым трэці сезон працую і вельмі задаволены. Тут і кандыцыянер ёсць, і халадзільнік. Усё цудоўна. Абеды па распарадку прывоззяць. Кошт для нас мінімальны. Задавальненне атрымліваю і ад таго, што кукуруза сёлета

ЯБЛЫЧНЫ СЕЗОН

У сельгаспрадпрыемствах і фермерскіх гаспадарках Брэстчыны збіраюць садавіну

Сады цяпер сустракаюць не толькі харавом сакавітых пладоў, але і трывалым яблычным водарам. Прышла пара ўборкі ўраджаю. У Брэсцкай вобласці, якая дае больш за палову валавога збору яблыкаў у краіне, і гаспадаркі, і фермеры прыступілі да збору вітаміннай прадукцыі.

Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. С. Пушкіна. У гэтыя дні там працуюць дзве брыгады студэнтаў гістарычнага факультэта.

— Для асенніх студэнтараджаў гэта добрая нагода зарабіць грошай і крыху прадоўжыць летнія канікулы, — расказаў кіраўнік саду Віктар Пастухоў. — Даўня практыка нашай гаспадаркі — запрашаць студэнтаў на час уборкі садавіны — сябе апраўдавае. Партнёрскія адносіны гаспадаркі з навучнай установай працягваюцца шмат гадоў.

Сёння штораўніцы заступае на работу дзве брыгады па дзесяць чалавек. Студэнты забяспечваюцца гарачымі абедамі. Зарплатаў яны, як правіла, застаюцца задаволеныя, працуюць добра. А ўсё ў садзе кожны дзень працуе да сарака чалавек. Сабраўна ўжо звыш 320 тон яблыкаў. І з кожным днём уборка набірае размах.

Увесь сад гаспадаркі займае больш за дзве сотні гектараў. Акрамя яблыкаў тут вырошчваюць чаршні, слівы, абрыкосы, алычу, вінаград. Кажуць, што хутка будзе вінаград. Яго пачнуць збіраць у верасні. Астравічча мае сваю вытворчасць, тут выпускаюць не толькі яблычны, але і яблычна-вінаградны сок.

Самыя буйныя яблычныя плантацыі ў Брэсцкім раёне мае гаспадарка з адпаведнай назвай — ААТ «Аграсад «Світанне». Тут штогод збіраюць больш за чатыры тысячы тон пладоў. З кожнага гектара атрымліваюць звыш 300 тон яблыкаў. У стабілізацыйны фонд вобласці называе сельгаспрадпрыемства закладвае найбольшую колькасць пладоў. Аграсад прадае прадукцыю на асенніх кірмашах, пастаўляе ў розныя гандлёвыя арганізацыі.

Сад пастаянна абнаўляецца, старыя дрэвы выкарчоўваюць, вясной садзяць маладыя яблыні. Раней вырошчвалі некалькі дзясяткаў сартоў, цяпер спыніліся на некалькіх, што карыстаюцца найбольшым попытам у спажывоў. З беларускіх найбольш ахвотна ў вытворцаў купляюць «дарунак», «імант», «поспех», іх і вырошчваюць. Уборка нарошчвае тэмпы. Першыя партыі яблыкаў адгружаныя гандлёвым арганізацыям.

Як паведамлілі ў камітэце па сельскай гаспадарцы і харчаванні Брэсцкага аблвыканкама, у 2022 годзе сельгасарганізацыямі і фермерскімі гаспадаркамі краіны атрымана 216,2 тысячы тон яблыкаў. З іх 122,8 тысячы тон (на 17,7 працэнта больш за ўзровень 2021 года) — на рахунок Брэсцкай вобласці.

У рэгіёне пад пладова-ягаднімі культураў у сельгасарганізацыях і фермерскіх гаспадарках занята 8029 гектараў. З іх 3762 гектары, альбо 47 працэнтаў, — у сельгасарганізацыях. У названыя плошчы, акрамя семечкавых культур, уваходзяць 125 гектараў костачкавых культур і 2936 гектараў ягаднікаў.

Валавы збор пладоў і ягад у вобласці склаў летас 128,3 тысячы тон, што на 17,4 працэнта перавысіла ўзровень папярэдняга года. Сёлета плануецца сабраць не менш за мінулагадні ўзровень.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота аўтара
і з адкрытых крыніц.

У бульбяным краі

Гаспадаркі Віцебшчыны актыўна ўбіраюць другі хлеб

Адным з першых у паўночным рэгіёне да ўборкі прыступілі Віцебскі занальны інстытут сельскай гаспадаркі (ВЗІСГ) НАН Беларусі, у якім вырошчваюць 11 сартоў бульбы беларускай селекцыі ў сямі рапрадукцыях.

ВЗІСГ на Віцебшчыне з'яўляецца адзінай устаноўай, дзе бульбу з высокімі якасцямі смаку разнамаюць мікракланальна на аснове найноўшых даных дасягненняў біятэхналогіі. Гэта па-навуковаму, простымі словамі — бульбу спецыялісты вырошчваюць у прабіраках, што мінімізуе заражэнне караняплодаў вірусамі, а потым пераносяць чыстыя клубні на палі.

Сёлета віцебскіх аграрыяў асабліва радуе ўраджайнасцю ружовы «маніфест», з гектара атрымліваюць па 30 тон караняплодаў. Гэты сорт выгадна паказвае сябе сёлета ў экстрэмальных умовах надвор'я, не паўплывала на вынік засуха. Сталовы сорт «маніфест» добра падыходзіць для смажання і варэння, даволі доўга не губляе свой унутраны крэмавы колер. Запатрабаваны на айчынным рынку і насенны матэрыял сартоў «брыз» і «скарб», усёго занальны інстытут штогод рэалізоўвае насельніцтву каля 300 тон бульбы. Астатні ўраджай накіроўваецца ў сельгасгаспадарчыя прадпрыемствы паўночнага рэгіёна краіны, у гандлёвыя сеткі, установы адукацыі. Актыўна рэалізоўвае гародніну і фірменная крама інстытута «Аграрны», якая знаходзіцца ў аграпрадудку Тулава Віцебскага раёна.

Пасля бульбакапальнага камбайна клубні перамяшчаюць у бульбасховішча. Там караняплоды праходзяць першую ачыстку, а пасля застаюцца на адаптацыю і ахаладжэнне на 14—20 дзён. Сарціроўка бульбы пачынаецца пасля таго, як лупіна памачнее.

Пад другі хлеб у Віцебскім занальным інстытуце сельскай гаспадаркі і біягаспадарцы адведзена 42 гектары, уборку аграрыі ажыццяўляюць сваімі сіламі. Установа выдзе пад-

трымальную селекцыю і адначасова вучоныя шукаюць новыя сарты, якія падыходзяць пад кліматычныя ўмовы вобласці і спрыяюць павышэнню ўраджайнасці ў гаспадарках на 20—25 працэнтаў. У сваёй дзейнасці спецыялісты робяць акцэнт не на вялікім танажы, а на атрымліваць якаснай насенняводчай фракцыі. Захаванне тэхналогіі на кожным этапе палевых работ — прыярытэтным напрамакам дзейнасці навуковай арганізацыі, якая нясе адказнасць за якасны пасадочны матэрыял не толькі для віцебскіх гаспадарак, але і для ўсёй краіны. Вось і цяпер да рэалізацыі рыткуюцца тры навінкі. Новыя сарты «умка» і «гарантыя» пакуль знаходзяцца ў цяплячах, а ў гадавальніку папярэдняга размнажэння знаходзіцца «мастак», над якім віцебскія вучоныя працуюць ужо не першы год. Менавіта ВЗІСГ адным з першых на айчынным рынку пачне рэалізоўваць дадзены сярэдняранні сталовы сорт — ужо налета. А восенню інстытут прапануе насельніцтву сярэдняспелы «лель» — ён найбольш падыходзіць да перапрацоўкі на хрусткую бульбу, па-простаму — на бульбу фры. Дарэчы, на Талачінскім кансервавым заводзе ўжо актыўна працуе такая лінія вытворчасці, таму патраба ў замежных аналагах фры ўжо не настолькі вялікая.

Як расказаў вучоны сакратар Віцебскага занальнага інстытута Алег Раўбіс, эксперыменты працягваюцца. Цяпер вучоныя працуюць над двума сартамі фіялетавай бульбы, якія аптымальна падыходзяць для лячэбнага дыетычнага харчавання.

Бульба — не адзіная культура, на якой спецыялізуецца аграрная ўстанова. Хлебаробам яшчэ трэба пасеяць каля 400 гектараў азімых пшаніцы, яменню, жыта і трыкаліе. Сваёй часткай на ўборку чакае грэчка, яе тэрмін — канец верасня — пачатак кастрычніка.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота «Вітьбичи».

У сельгаспрадпрыемстве плануецца сабраць звыш тысячы тон яблыкаў. Цяперашняе надвор'е спрыяе якаснай уборцы. Адначасова са зборам ураджаю сельгаспрадпрыемства ладзіць гандаль вітаміннай прадукцыяй. Смачныя яблыкі прадаюцца ў фірменных магазінах «Жураўлінага», адпускаюць іх пакупнікам побач з фруктасховішчам.

І яшчэ, як заўсёды, на гарачую ўборку кіраўнікі сада «Жураўлінага» запрашаюць землякоў дапамагчы ў абмен на заробак і «жывыя вітаміны». Многія адпаліваюцца.

Праблему рабочых рук на сезон уборкі ў садзе ААТ «Астравічча» Брэсцкага раёна вырашаюць запрашэннем студэнтаў

Сад у Астравіччы займае 150 гектараў, правільней скажаць, тая яго частка, якая пладаносіць. Яшчэ на дзясятку гектараў падростае малады сад. Сёлета раннія сарты пачалі ўбіраць яшчэ ў канцы жніўня. Усяго плануецца сабраць за сезон каля 2700 тон яблыкаў. Уборка будзе ісці да лістапада.

У астравіччым садзе вырошчваюцца паўтара дзясятка сартоў яблыкаў беларускай і замежнай селекцыі. Найлепшыя плады закладваюцца ў сховішчы, ідуць на продаж, іншыя накіроўваюцца на прамысловую перапрацоўку. «Астравічча» традыцыйна адгружае вітамінную прадукцыю школам, садкам, частка пастаўляецца на экспарт.

ЛЕТА — ЯК МАЛЕНЬКАЕ ЖЫЦЦЁ

Што было — было: доктар, якога выклікалі да хворага хлопчыка, дома у яго ўбачыў дзяўчынку. Спытаў:

— А ты, прыгажуня, што басячком на халоднай падлозе? Вось прастудзішся, захварэш і будзеш, як брацік...

Доктар потым аглядзеў яго, выпісаў лекі, даў парады бацькам — сшышоў. І толькі тут яны заўважылі, што малая па-ранейшаму без абутку.

— Чаму? Ты ж чула, што доктар сказаў? — спыталі ў яе.

Дзяўчынка хіба ўсміхнулася (ну яшчэ б!):

— Доктар сказаў, што я прыгажуня!

...Ім, то-бок нам (і не толькі прыгажуням), уласціва помніць тое, што прыёмна альбо важна (ці толькі здаецца?), тое, што смешна ці крыўдна, што зусім нечакана і чакана, тое, што пачулі спачатку альбо ў канцы...

Кожны помніць сваё.

СКЛАДАНАСЦІ ПЕРАКЛАДУ

Лета — гарачая пара ў вяскоўцаў: на сябе, на ўборцы людзі працуюць ад цямна да цямна, што добра — там жа, на месцы, харчуцца.

У газетным рэпартажы на тэму досыць падрабозна распісана, што канкрэтна ім гатуець, як дастаўляюць.

Адтуль, з газеты, амаль даслоўнае: у машыне, апроч саміх абедая, едуць стол, крэслы, спецыяльны парасон ад сонца, аднаразовы посуд, металічныя ложка.

Для тых, хто забыўся: рускае слова «ложка» — гэта тое, чым ядуць, беларускае — ложка (ложак) — тое, на чым спяць. Што, згадзіцеся, цалкам лагічна: пасля добрага абеду па законе Архімеда...

Поле ўявілася (пакуль не жэае) на ім — камбайны-грузавікі, рад «металічных ложкаў»: людзі спяць.

...Ім, напэўна, добра было б — у полі, пад высокім небам?

А нам?

НАВАТВОР

Дача — гэта месца, дзе саджанец становіцца дрэвам, семечка — гароднінай, а чалавек ракам, бо ўсё лета змагаецца — то з пустазеллем, то з кратамі і мурашамі, то з засухай, тлэй, драздамі, якія так і палюць на вішні, чаршні, клубніцы, парэчкі. У лесе ні суніц, ні чарніц не было, дык хоць нешта, спадзяваліся, дома?!

— Вой, а ў вас гэта што — буйніцы?! — радуецца сваячка ля куста буюкоў.

...Мову стварае народ.

СЛЕДАМ

Урок беларускай: нашы суседзі-расіяне ходзяць за (за грибама, за вадой, за справочка ў ГАІ, в дзетскі сад за сыном)...

Беларусы ходзяць у альбо па — у грыбы, у ягады, па хлеб, па ваду, па лекі, па дзяўчыну...

ЗА ёй (той дзяўчынай альбо некім іншым), можна хадзіць таксама, але гэта азначае *следам*...

Прыклад (каб запомніць)? Ды калі ласка!

Горад, метро. На ім мы даязджаем да патрэбнай станцыі, выходзім, па шырокіх прыступках падмаемся ўверх — следам за дзяўчынай у мякка кажучы, кароткай маленькай спаднічцы і (мода!) вялізных грувасткіх чаравікаў.

З адным — відаць, нешта-некае сталася (шнурок развязаўся, ці што?), дзяўчына згінаецца, каб яго завязаць...

Карціна алеем.

ТРЭБА

Гадоў да трох гэтае дзіця маўчала. Дакладней, гаварыла, але ж вельмі няшмат: «мама», «тата», «цыца», «дай». ...Звычайна слоўкі.

І адно — нязвычайнае: калі малому нешта падабалася, ён пляскаў у ладкі з кароткім: «Ай-ай!»

«Ай-ай!» — на любімую кашку і кошку, на новую цацку і адзежынку, на мультыкі і малюнак у кніжцы...

Вырас цяпер, жаніўся. А васьмь бацькі — якраз наадварот: разышліся і нават раз'ехаліся. Маці ў горадзе жыве, бацька — у сезон на лещычы.

...Дамок там сёлета падлазіў: на мансардзе акенца замяняў, пафарбаваў сцены. Прыгожа атрымалася!

Каб палюбавацца, гаспадар павадзіць стаю — курэй, магчыма, чакаў, але «ай-ай!» не сказаў нішто.

А трэба было б!

І хацелася!

СЫН АД ПЕРШАГА ШЛЮБУ

...Спачатку яна закахалася — як належыць, без памяці — і толькі потым пачула, што яе абраннік быў жанаты, што ў яго ёсць сын, што рашэннем суда малога пакінулі з досыць шалапутнай мамай, якой патрэбныя аліменты, а дзіця — пастолькі, паколькі, і таму яго часцяком «падкідалі», прывозілі бацьку.

Той з ахвотай прымаў і спраўляўся — спачатку адзін, а ўжо з Таняй — і пагадоў: ледзь не адразу малы прызвыў яе за сваю — Матай назваў (мамай Таняй, значыць).

А яна і рада была — шкадавала дзіця: на яго, няроднае, знаходзіла час і тады, калі родных не было, і тады, калі яны з'явіліся (двое), і тады, калі з усімі трыма — засталася адна (муж рана памёр). Дзеці — гэта так жа «рано» — выраслі.

Што цікава, абодва малодшыя жывуць за мяжой. Тут, паблізу, толькі старэйшы: па магчымасці адгукаецца, дапамагае ёй — і дома, і на дачы...

Яна яму — стараецца таксама, бо як ні круці — Мата. І ўжо нават Бата: у сына ад першага шлюбу — сын, і яна — нібыта бабуля.

ГЭТА МЫ

Раніца, трамвай. Што добра — ён жвавенька бяжыць па рэйках, вязе, што не вельмі — спыняецца на чарговым паравоце і стаіць — мінуць, дзве, тры... Колькі яшчэ, — нішто нічога не кажам... Дзверы між тым адчыненыя.

Хтосьці, відаць, знерваваны, з салона выходзіць першы, за ім, як па камандзе, кіруюць іншыя — ледзь не ўсе, пасля чаго дзверы ў трамвай зачыняюцца — ён кранаецца з месца, едзе...

Што гуцьчы яму ўслед, ні кіроўца, ні жменька пасажыраў не чуюць...

А можа, і чуць там няма чаго, бо абуралца, угалас, а тым больш па драбязе — гэта ж не наша?

ЭХ, РАНА, РАНА...

І ПОЗНА, ПОЗНА?

Горад, вуліца, дом. Тут, на сёмым паверсе, некалі жыў Максімавіч — з каханай жанчынай, з дзецьмі, якімі так ганарыўся! Ну як жа: абое — медалісты, у абайх — чырвоныя дыпломы прэстыжных

«універаў», сем'і, асобныя кватэры...

Бяда прыйшла, адкуль падумаць не мог: сын — такі паспяховы, разумны, прыгожы — стаў выпіваць, потым — запіваць і паціху прапіваць усё. За нейкіх пару гадоў, азёрнуцца не паспеў, як застаўся без жонкі і дзіцяці, без работы, без жылга (заснуў з цыгаркай — загарэлася канапа...). А ўжо колькі нерваў спаліў сваім блізікам!

«Я ў сям'і — самы здаровы», — пасля другога інфаркту казаў пра сябе Максімавіч і, як выглядала, чыстую праўду, бо ў дачкі (яна вельмі любіла брата!) на той час была астма, у жонкі — цукровы дыябет і анкалогія, у сына — алкагалізм, які не падаваўся нікаму лячэннем, і ўрочце...

— Ён нейкай атруты глынуў — пад выглядам гарэлкі, — сказала потым судэска і, цяжка ўздыхнуўшы, дадала: «Памёр...» І ўсе задыхалі вальней, падумалі, каб гэта —

ды раней!.. Можа, родныя былі б здаровыя?

ПАД УРАЖАННЕМ

Анекдот адным радком: храпу — найбольш бяцца ў моргу, паталогіяматамы.

І каб толькі!

...З кожным годам усё лепшыя тэлевізары і ўсё горшыя якасць перадач. Але ж зрэдку пакуль шыйш-гатуеш-прасуеш — нешта глядзіш.

Днямі — у «паўвока» — чарговы бандыцкі фільм.

Пасля яго, пад уражаннем, толькі з трэцяга разу сцяміла, што кніжка, забыта некім на канале, называецца «Цені ў моры», а не ў... моргу.

НА ЎНУКАЎ НЕ СПАДЗЯВАЙСЯ?

...Даражэйшых помнікаў на тых могілках шмат, прыгажэйшых, — здаецца, не было? З доўгіх шэрагаў іншых — гэты васьмь (твор мастацтва — не інчай!) — вылучаўся зграбнасцю і светласцю каменю, нейкай паветранай лёгкасцю і... урачыстасцю: далёк здавалася, што ў пахаваных бацькоў — ці не дзесяць дзяцей, што жывуць

паблізу і ледзь не штодня прыходзяць...

Па праўдзе ж — «Памяць дачкі і ўнучаў».

...Кажуць, яна, тая дачка, апошнім часам хварэе, бо на могілках не была даўно.

Помнік за гэты час пацягнуў ад гразі і ледзь не схаваўся ў сумніку.

Страшнае пустазелле.

Яшчэ і назвай.

ТАК БЫЛО, ТАК ЁСЦЬ

Некалі ці не ўсе ганяліся за кнігамі: куплялі, чыталі — гарталі старонкі, цяпер — найчасцей — хіба тэлеканалы...

На нейкім — кіно (замяжнае). Адтуль — эпізод: у 30-ы дзень нараджэння дзяўчына прыязджае да матулі з бабуляй, яны разам сядзяць за святочным сталом у гасцёўні, сцены якой абвешаныя здымкамі. На адным — старым — прапрабабуля імянінніцы і пры ёй — у тыя ж трыццаць — муж

то за дзяцей, яшчэ не ўладкаваных, то за маці, які быццам старою і вельмі хворую...

Бо гадоўнай прычынай быў лашчасны ўзрост: жаніху на адзінаццаць гадоў менш. Значыць, не сёння заўтра ў яго, далёка не беднага (толькі вокам міргні!), можа з'явіцца іншая, куды махалейшая і прыгажэйшая... Ёй не хадзецца быць пакінутай (да таго ж — яшчэ раз)...

А ён, падобна, і не збіраўся яе кідаць: не так даўно чарговую прапанову зрабіў, больш за тое — змусяў яе не проста падумаць, а пераехаць да яго і пажыць.

Яна згадзілася — на «рэпетыцыю» — і два тыдні прабыла ў час водпуску. Больш, як прызналася, проста не змогла.

Не змагла многае. Ну, па-першае («хоць салому еш, ды фасону не губляй»), днямі хадзіць на абцасках і без акулпраў; мецаць ціск крадком, піць таблеткі гэтак жа, працьняцца нашмат раней, каб не ўбачыць без прычоскі і макіяжу, спаць у непрывычнай піжаме...

— А дома — ну як ажыла! — казалася са смехам. — Прыехала, у ванну залезла, выкупалася, потым халат на плечы, ручнік на галаву — і на канапу... Ну які ўжо «замуж»? Дзе мне можа быць лепей?!

...Продкі, мусіць, праўду казалі: «Еш з голаду, любі — змоладу».

Ды ці ўсім на гэта пашчасціць.

З НАДЗЕЯЙ

Крама, вечар і чарга да касы. Маладзіца, што стаіць наперадзе, гаворыць па мабільным — падобна, з мужам, падобна, даўно, але ж нарэцце — пра самае важнае:

— Ты ж маму з цягніка сустрэнеш?.. Ну глядзі — не спазніся, лепш загадзя прыедзь... Сумкі паднясі, каб яна не цягнула. І не маўчы ж там — пагавары: спытай, як даехала, як здароўе, што новага, а дома — пачастуй, я ўсё падрыхтавала. І вінца налі...

Заклучная фраза:

— Можа, грошай дасць?..

Яўрэйская мудрасць: з грашыма не гэтак добра, як дрэнна без іх. Асабліва цяпер, маладым.

Анекдот (трэба разумець, ад некага з іх?): грошай мне можа хапіць да самай смерці, калі я памру сёння, да абеду).

КАБ ВЕДАЛІ...

Горад, майстэрня, надпіс на сцяне:

«Хочаш дапамагчы малому — зрабі разам з ім.

Хочаш дапамагчы старому — зрабі замест яго.

Хочаш дапамагчы майстру — не замінай.

Хочаш дапамагчы дурню — сам такі».

Як быццам нічога ў тым новага — пралісныя ісціны. Але ж нехта іх «прапісаў»?

І тым самым хоць некага ды «ўзброіў» — такім простым — на першы погляд — мастацтвам жыць.

Валянціна ДОЎНАР.

АД ЯЕ Ж (і не толькі):

«Твая цяжкая работа — маракожнага беспрацоўнага. Твая непаслухмяная дзіця — маракожнага бяздзетнага. Твой невялікі капітал — маракожнага, хто ў даўгах. Твая неважнецкае здароўе — маракожнага невялічана хворага. Тое, што ўсявышні хавае твае грахі ад людскіх вачэй, — маракожнага, хто зганьбіў сябе дрэннымі ўчынкамі. Твой спакойны сон, твая даступная ежа — маракожнага, у каго ў краіне ідзе вайна. Трэба цаніць усё, што маеш, бо...

Ніхто не ведае, што з табой будзе заўтра».

Магчымасці павышэння эфектыўнасці воднай гаспадаркі

абмеркавалі на нарадзе пад кіраваннем Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі КАЧАНАВАЙ

Тэма мерапрыемства, прысвечанага пытанням эфектыўнасці функцыянавання водаправодна-каналізацыйнай гаспадаркі Беларусі, не новая. Яна неаднаразова абмяркоўвалася на сустрэчах розных узроўняў. Забяспечэнне насельніцтва якаснай пітной вадою і роля ўрада і органаў мясцовай улады ў выкананні гэтай задачы сталі асноўнымі пытаннямі абмеркавання. Удзельнікі нарады сыхліся ў поглядах аб неабходнасці максімальна абагуліць станоўчы вопыт пэўных рэгіёнаў у развіцці воднай гаспадаркі, каб маштабаваць яго ў рамках краіны, аднак пры гэтым адштурхоўвацца ад спецыфікі дакладнай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі.

Паўтара месяца таму на сустрэчы з урадам, Камітэтам дзяржкантролю ўжо абмяркоўвалася тэма структуры работы ЖКГ, у прыватнасці цэнтралізацыі сістэм водаканалаў, якія функцыянуюць у кожным раёне і горадзе. Тады ўдзельнікі не прыйшлі да адзінага меркавання і дамовіліся сустрэцца яшчэ раз, папярэдне папрацаваўшы па гэтай тэме з калегамі ў рэгіёнах, нагадала Старшыня Савета Рэспублікі.

Наталлі Качанавай неаднаразова даводзілася чуць меркаванні і просьбы людзей наконт воднай гаспадаркі падчас прыёмаў і сустрэч.

— Сістэма водазабяспечэння і водаадвядзення розная ў кожным раёне і горадзе. І тут сапраўды павінны прымаць рашэнні мясцовыя органы ўлады, і падыходы павінны быць рознымі. Магчыма, павінна быць цэнтралізацыя ў межах некалькіх раёнаў, — выказала меркаванне спікер, падкрэсліваючы, што немагчыма пакінуць такія звароты людзей без увагі.

Развіццё воднай гаспадаркі мае важнае значэнне для якасці і камфорту жыцця грамадзян, заўважыў **Дзмітрый ДЗЯМІДАЎ, старшыня Наваполацкага гарвыканкама**: «Удзельнікі нарады сыхліся ў меркаванні, што забяспечэнне людзей якаснай і чыстай пітной вадою — задача мясцовых органаў улады, якія, як абазначыў Прэзідэнт, павінны разумець і выконваць пастаўленыя задачы і валодаць неабходнымі сродкамі і магчымасцямі для гэтага. Формы і метады гэтай работы залежаць ад спецыфікі пэўнага рэгіёна».

На нарадзе прагучалі розныя меркаванні ад кіраўнікоў аблвыканкамаў наконт таго, як павінна развіцца водаправодна-каналізацыйная гаспадарка, аднак кожны рэгіён мае свой шлях развіцця ў гэтай частцы, падкрэсліў **міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Геннадзь ТРУБІЛА**:

— Віцебская і Гомельская вобласці, у прыватнасці, зрабілі цэнтралізаваную сістэму. Ёсць раёны, дзе водазабяспечэннем займаюцца і комплексныя прадпрыемствы ЖКГ, і прафесійныя водаканалізацыя. Каб водаправодна-каналізацыйная гаспадарка краіны дынамічна развівалася, будуюцца станцыі абезжелезвання (сёлята іх павінна з'явіцца 147), рэканструюцца ачышчальныя збудаванні. Шлях развіцця воднай сферы вызначаны да 2025 года.

Ірына СІДАРОК.

ВАЖНАЯ І ПАТРЭБНАЯ СПРАВА

ДАБРАЧЫННАСЦЬ

Упершыню ў Беларусі адразу траім дзецям, якія нарадзіліся з рэдкаім генетычным захворваннем — спінальнай мышачнай атрафіяй (СМА), — увялі самы дарагі прэпарат у свеце «Золгенсма». Апошняя стала магчымым пасля звароту маці гэтых дзяцей у Савет Рэспублікі. Да збору сродкаў далучылася ўся краіна. З мамі малых у РНПЦ «Маці і дзіця» сустрэлася Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА.

Прэпарат маленькім пацыентам увялі 9 верасня. Перад гэтым спецыялісты прайшлі навучанне. Цяпер малыя знаходзяцца пад назіраннем.

«Такіх гісторый дастаткова шмат у нашай краіне, — адзначыла спікер верхняй палаты парламента. — Я шчыра хацела б падзякаваць усім, хто мае дачыненне да гэтай вялікай справы. Мы разам змаглі зрабіць вельмі важную і патрэбную справу для асобна ўзятай сям'і. Гэта сведчыць аб міласэрнасці, спагадзе нашых людзей. Падключыліся кіраўнікі прадпрыемстваў, працоўныя калектывы, грамадскія арганізацыі. Падключыліся ўсе людзі добрай волі, якія сабраліся і набылі такія прэпараты, якія, я ўпэўненая, дапамогуць гэтым дзецям».

Наталля Качанова назвала сімвалічным, што напярэдадні Дня народнага адзінства мы можам зрабіць вельмі важ-

ныя і патрэбныя справы не толькі для ўсёй краіны, але і для асобна ўзятага чалавека, асобна ўзятай сям'і, асобна ўзятага дзіцяці.

Усяго ў Беларусі генна-замышчальную тэрапію атрымалі шасцёра дзяцей. «Аб першых трох ужо можна сказаць, што ёсць станоўчы эффект», — удакладніў **міністр аховы здароўя Дзмітрый ПІНЕВІЧ**. — РНПЦ «Маці і дзіця» з'яўляецца сертыфікаваным цэнтрам, і толькі ён можа ўводзіць такія прэпараты. Больш за тое, гэта адзін з нямногіх цэнтраў, сертыфікаваных на постаўскай прасторы. Таму тут можа аказвацца дапамога дзецям і з іншых краін, якім можаць увесці гэтыя прэпараты».

Па словах кіраўніка ведамства, усе дзеці, якім уведзены прэпарат, знаходзяцца на кантролі. «У іх захворванні рознай ступені цяжкасці, таму кожнаму з іх право-

дзіцца асобна ўзятая тэрапія», — дапоўніў Дзмітрый Піневіч.

Спікер падкрэсліла, што ў Савете Рэспублікі зваротам грамадзян удзяляецца асабліва ўвага. «Мы робім зрэз зваротаў грамадзян і стараемся ніводны з іх не пакідаць без разгляду, асабліва гэта датычыцца пытанняў здароўя. Вы бачыце, якую ўвагу пытанням аховы здароўя ўдзяляе Прэзідэнт. Ад гэтага залежыць жыццё чалавека і ў цэлым дабрабыт сям'і. Што можа быць важней для чалавека, чым дзеці і сям'я. Для нас вельмі важна, каб былі сям'і, каб былі ў дзяцей бацькі, каб яны маглі атрымліваць усе выгоды ў сваёй краіне, — падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі. — Мы актыўна заняліся дзецямі з аўтызмам, сіндромам гіперактыўнасці. Праблема ёсць, і досыць шмат такіх дзяцей. Разам збіраемся і абмяркоўваем гэтыя пытанні».

БЕЛАРУСЬ — УЗБЕКІСТАН: НОВАЯ СТАРОНКА СУПРАЦОЎНІЦТВА

Гэтае найважнейшае мерапрыемства, якое па запрашэнні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу праходзіла ў рамках афіцыйнага візиту парламенцкай дэлегацыі Узбекістана на чале са спікерам Сената Оліі Мажліса Танзілой Нарбаевай, — ужо гісторыя. Аднак дамоўленасці, аб якіх вялася размова падчас бізнес-форуму, — тое, над чым у найбліжэйшы час будуць працаваць і беларусы, і ўзбекі. Першы беларуска-узбекскі жаночы бізнес-форум адкрыў новыя магчымасці для дынамічнага росту двухбаковых адносін. Прычым не толькі ў эканамічнай сферы, але і па многіх іншых кірунках жыццядзейнасці.

Аб гэтым сведчаць 14 падпісаных мемарандумаў і пагадненняў аб супрацоўніцтве. Сярод іх — мемарандумы аб супрацоўніцтве паміж Саветам Рэспублікі Беларусь і Сенатам Оліі Мажліса Узбекістана, паміж грамадскім аб'яднаннем «Беларускі саюз жанчын» і Камітэтам сям'і і жанчын пры Міністэрстве занятасці і скарачэння беднасці Узбекістана, паміж Мала-

Яго аснову складаюць мяса-малочная прадукцыя, тавары з дрэва, фармацэўтычныя прадукты, трактары і інш. У прырытэце імпарта тавараў з Узбекістана — прадукцыя лёгкай прамысловасці, агародніна, садавіна, медны дрот і трубы.

У Беларусі функцыюе 84 арганізацыі з узбекскім капіталам у галіне вытворчасці спецаўтатаэхнікі, трактароў і абутку.

сыравіны патрэбны тэхніка, сучасныя тэхналогіі, годны ўзровень адукацыі спецыялістаў. «Па многіх

крэслі ён. — Наша кар'ерная тэхніка ўжо сёння працуе на ўзбекскіх радовішчах. Мы бачым, што прыкметны патэнцыял засяроджаны ў вытворчасці і пастаўцы трактароў. Гатовы разгледзець пытанне аб вытворчасці беларускіх трактароў ва Узбекістане з лакалізацыі камплектуючых для іх».

Аб тым, што беларускія трактары сапраўды патрэбны ва Узбекістане, сведчыць адпаведны кантракт, падпісаны падчас Першага беларуска-узбекскага жаночага бізнес-форуму. Мінскі трактарны завод паставіць у гэтую краіну каля 500 трактароў на суму звыш васьмі мільяёнаў долараў. Пастаўкі прадукцыі прадпрыемстваў-гігантаў (МАЗа, БЕЛАЗа), электратранспарту, дрэваапрацоўкі, шын, лакафарбавых матэрыялаў, нароччыванне экспарту спажывецкай тэхнікі — гэта далёка не ўсе магчымасці беларуска-узбекскага партнёрства.

«Задзел на далейшае развіццё супрацоўніцтва

створаны вялікі, — кажучы аб гандлёва-эканамічным узаемадзеянні дзвюх краін, рэзюмаваў Аляксандр Чарвякоў. — Трэба знаходзіць сферы агульных інтарэсаў у эканоміцы, палітыцы і сацыяльнай сферы. Ужо сёння гэтыя напрамкі вызначаны, трэба іх толькі далей развіваць».

Беларускія тканіны — узбекскі пашуў

Яшчэ адзін кірунак беларуска-узбекскага ўзаемадзеяння — кааперацыя ў сферы лёгкай прамысловасці. Узбекістан валодае вялікай сыравіннай базай для развіцця вытворчасцяў, беларусы гатовы падзяліцца тэхналогіямі. У найбліжэйшы час з трыкатажнага палатна, створанага ў Беларусі, ва Узбекістане па нашых якалах і дызаіне будуць шыць адзенне, у тым ліку школьную форму. Акрамя таго, падпісана пагадненне аб намеры стварэння сумеснага прадпрыемства

па вырабе аўчынна-футравай, каракулева-смуш-кавай, пушна-футравай сыравіны паміж Furskins Company і «Марка». Такі вопыт ужо ёсць.

«З 2018 года холдынг «Марка» працуе з адной з узбекскіх кампаній — сумеснае прадпрыемства па пераправе абутку, — расказала старшыня канцэрна «Беллегпрам» Таццяна ЛУГІНА. — Ужо выпушчана каля 250 тысяч пар, але і гэта не мяжа. Мы разлічваем нарасціць выпуск да мільяёнаў пар абутку. І паколькі аўчына ў Беларусі запатрабавана для вырабы падкладкі і вусцілка на зімовы абутак, а ў нас гэтага віду сыравіны няма, вельмі важна ўступіць у прамысловую кааперацыю для таго, каб заматываваць адзін і другі бок у частцы якасці, тэхнічнага складальніка і бізнесу».

Па меркаванні старшыні канцэрна, фармат прамысловай кааперацыі цяпер з'яўляецца вельмі актуальным. «Каб увязаць партнёра на больш доўгую і сумленную работу, лепш уваходзіць у бізнес-працэс прамысловай кааперацыі, — лічыць Таццяна Лугіна. — Сёння ты прадаў аднаму, заўтра — другому. Спачатку партнёр зацікаўлены ў табе, а на наступны дзень — у іншым. А калі ты ўступаеш у тэхналагічны працэс, наладжваеш абсталяванне, прапісваеш у дагаворы, што мы абменьваемся не толькі дамовамі, але і кампетэнцыямі, работа ідзе больш прадуктыўна».

Па такім прычыпе са студзеня 2023 года ўжо працуе кампанія «Мілавіца». Пашуў нашай бялізны ажыццяўляецца ў адным з прадпрыемстваў Ташкента. Яго дырэктар

дзёжным саветам пры Нацыянальным сходзе і Маладзёжным парламентам пры Сенаце Оліі Мажліса. Акрамя таго, заключана 15 камерцыйных кантрактаў на суму звыш 93,5 мільяёна беларускіх рублёў.

Узаемавыгадныя кірункі супрацоўніцтва абмяркоўваліся падчас шасці секцыйных пасяджэнняў. Аб тым, што канкрэтна цікавіць беларусаў ва Узбекістане і, наадварот, чым мы можам быць карыснымі сваім партнёрам, гаварылася падчас пленарнага пасяджэння бізнес-форуму «Жанчыны ў бізнесе — патэнцыял для развіцця дзелавога супрацоўніцтва Беларусі і Узбекістана».

Каля паўтысячы нашых трактароў паедзе ва Узбекістан

Па аб'ёме тавараабароту Узбекістан уваходзіць у дзясятку нашых краін-партнёраў і займае сёмае месца ў экспарте Беларусі.

Ва Узбекістане зарэгістравана больш за 100 прадпрыемстваў, заснавальнікамі якіх з'яўляюцца рэзідэнты Рэспублікі Беларусь. Функцыюе прадстаўніцтва кампаній у сферы міжнародных перавозак, распрацоўкі праграмнага забеспячэння, вытворчасці лекавых сродкаў і ветэрапрапаратаў. У 2022 годзе ў Ташкенце адкрылася сумеснае прадпрыемства па вытворчасці малочнай прадукцыі. Ёсць дамоўленасці аб стварэнні новых вытворчасцяў і пашырэнні наменклатуры ўзаемнага гандлю.

Узбекістан уваходзіць у чацвёрку сусветных лідараў па запасах золата, з'яўляецца найбуйнейшым вытворцам медзі ў рэгіёне, мае запасы вугалю, нафты, прыроднага газу, апераджае многія краіны па вырошчванні баваюны, агародніны і садавіны. Як перакананы **міністр эканомікі Аляксандр ЧАРВЯКОЎ**, для вытворчасці прадукцыі з такой разнастайнай

кірунках Беларусь валодае кампетэнцыямі і патэнцыялам і гатова да актыўнага супрацоўніцтва, — пад-

Першы беларуска-ўзбекскі жаночы бізнес-форум завяршыўся ўзаемавыгаднымі кантрактамі і ўзмацненнем сяброўскіх адносін

пацвердзіла намеры супрацоўніцтва з «Мілавіцай» на доўгія гады.

Ад кадраў да фармацэўтыкі

Ключавымі кірункамі супрацоўніцтва Беларусі і Узбекістана ў сферы аховы здароўя з'яўляюцца фармацэўтыка, трансфузійная дапамога, узаемаадносіны паміж установамі аховы здароўя, а таксама медыцынская адукацыя. Супрацоўніцтва наладжана паміж Гомельскім дзяржаўным медыцынскім універсітэтам і Андыжанскім дзяржаўным медыцынскім інстытутам, Віцебскім дзяржаўным медыцынскім універсітэтам і Бухарскім дзяржаўным медыцынскім універсітэтам. Працягваецца супрацоўніцтва паміж БелМАПА і Ташкенцкай медыцынскай акадэміяй, Ташкенцкім стаматалагічным інстытутам. У медыцынскіх ВНУ вучацца студэнты з Узбекістана. Добрая ўзаемаадносіны наладжаны і паміж установамі аховы здароўя. У прыватнасці, летась у РНПЦ «Маці і дзіця» праведзена навучанне чатырох урачоў-неанатолагаў з Узбекістана, сёлета — 18 спецыялістаў. Колькасць тых, хто мае патрэбу ў навучанні або павышэнні кваліфікацыі, будзе павялічвацца.

Што датычыцца супрацоўніцтва ў галіне фармацэўтыкі, размова ідзе аб сумеснай вытворчасці лекавых прэпаратаў, імпарце прэпаратаў з Узбекістана і экспарце беларускіх прэпаратаў. Яшчэ адзін кірунак — развіццё трансфузійнай дапамогі, а таксама вытворчасць прэпаратаў з плазмы крыві. Узбекскія медыкі жадаюць пераняць вопыт беларусаў у пытанні аказання высокатэхналагічнай дапамогі анкалагічным пацыентам, у першую чаргу дзецям.

Як расказаў **намеснік старшыні Савета Рэспублікі Валерый БЕЛЬСкі**, ва Узбекістане прымаюцца меры для стварэння навукова-практычных цэнтраў, выбудоваецца сістэма медыцынскай дапамогі — пачынаючы ад першаснага звяна і заканчваючы буйнымі высокатэхналагічнымі цэнтрамі, дзе сканцэнтраваны навуковы патэнцыял, сучаснае абсталяванне. У гэтым плане, па яго словах, вопыт Беларусі будзе карысны.

Патэнцыял, цікавы абедзвюм краінам
З будучымі партнёрамі падчас бізнес-форуму вызначыліся бізнес-лэдзі, якія займаюцца сельскай

гаспадаркай. Падчас наведвання ААТ «Азярыцкі-Агра» прадпрыемальніцы з абедзвюх краін абмеркавалі шляхі супрацоўніцтва ў аграпрамысловым комплексе.

Канкрэтныя дамоўленасці ўжо ёсць і ў сферы навукі і адукацыі. І гэта не новы напрамак супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Узбекістанам. Наладжана супрацоўніцтва паміж універсітэтам, у межах якіх адбываецца абмен студэнтамі і выкладчыкамі. Рэалізоўваюцца адукацыйныя, навуковыя праекты.

Новыя вектары набывае і партнёраў у сферы культуры (аб гэтым — у асобнай публікацыі) і турызме. Ёсць канкрэтныя дамоўленасці па пракладанні турыстычных маршрутаў, у планах — адкрыццё новага авіярэйс, які злучыць Беларусь і Узбекістан.

Як звярнуў увагу **старшыня Камітэта Сената Оліі Мажліса Рэспублікі Узбекістан на пытаннях міжнародных адносін, знешнеэканамічных сувязяў, замежных інвестыцый і турызму Раўшанбек АЛІМАЎ**, цікаваць да супрацоўніцтва з Беларуссю ва Узбекістана была заўсёды. «Нашы адносіны маюць глыбокую гісторыю, але гэта цікаваць у некалькі разоў узрасла за апошнія гады, — заўважыў ён. — Мы ўбачылі, што Беларусь дзякуючы рэформам і пераўтварэнням дасягнула такіх вышніх развіццяў, мае такі патэнцыял, які цікавы Узбекістану. Гэты візіт паказаў, наколькі мы сапраўды можам ажыццяўляць узаемавыгаднае супрацоўніцтва, сумесна дасягаць яшчэ большых вынікаў. Хачу падзякаваць беларускаму боку за цудоўную арганізацыю ўсіх мерапрыемстваў візіту, за традыцыйную беларускую ветлівасць і гасціннасць і запусціць, што мы, парламентарыі, зробім усё, што ад нас залежыць, каб на практыцы рэалізаваць дасягнутыя дамоўленасці. А яны адкрываюць зусім новыя магчымасці — можна сказаць, новую старонку. Нам здавалася, што мы вельмі шмат робім, але візіт паказаў, што работы яшчэ непачаты край».

Плануецца, што беларуска-ўзбекскі жаночы бізнес-форум набудзе фармат традыцыйнага мерапрыемства, якое будзе праходзіць пад эгідай верхніх палат парламентаў і стане неад'емным элементом стратэгічнага беларуска-ўзбекскага партнёраў.

Вераніка КАНЮТА.
Фота
Віктара ІВАНЧЫКАВА.

УЗАЕМАДЗЕЙАННЕ ДЗЕЛЯ РОСТУ І ЎЗБАГАЧЭННЯ

У межах Першага беларуска-ўзбекскага жаночага бізнес-форуму адбылося пасяджэнне секцыі «Культура і турызм — патэнцыял узаемных кантактаў». У ходзе сустрэчы абмеркавалі ролю і месца міжнароднага турызму ў сістэме эканамічных адносін Рэспублікі Беларусь і Рэспублікі Узбекістан, рэалізацыю сумесных культурных праектаў у галіне тэатральнага і музычнага мастацтва, спыніліся на перспектыве супрацоўніцтва ў музейнай дзейнасці.

— Гуманітарна-культурная сфера мае добрыя вынікі ўзаемага супрацоўніцтва, — сказаў, адкрываючы секцыю, **міністр культуры Беларусі Анатоль МАРКЕВІЧ**. — Мы прырастаем новымі цікавымі праектамі, ініцыятывамі. Паміж навучальнымі ўстановамі ў сферы культуры ў нас заключана больш за 400 пагадненняў. Мы ўзаемна пераймаем вопыт і прымяняем яго ў нашым паўсядзённым жыцці... Сёння мы гаворым пра турыстычны патэнцыял паміж нашымі краінамі, і, думаю, павінен адбыцца актыўны ўзаемны абмен

мога стаць падмуркам для эфектыўнага супрацоўніцтва ў сферах культуры і турызму.

Узбекістан — краіна вялікага культурнага і турыстычнага патэнцыялу. Ташкент, Самарканд, Бухара — гарады з вялікай гісторыяй. У сваю чаргу ўзбекскіх турыстаў могуць зацікавіць Нясвіжскі палацава-паркавы комп-

домам. Мір, узаемаразуменне, міжнацыянальная згода сталі візітнай картай Беларусі. Невыпадкова пасля Вялікай Айчыннай вайны Вялікі тэатр стаў прызнаным цэнтрам па абмене творчым вопытам для тэатраў Савецкага Саюза. Першыя творчыя кантакты з Узбекістанам адносяцца да 1952 года. Фестывалі, гастролі, сумесныя творчыя і адукацыйныя праекты — у такіх напрамках цяпер сканцэнтравана ўзаемадзеянне дзвюх нашых культурных устаноў.

Алена КЛІМОВІЧ, начальнік упраўлення культуры Гродзенскага аблвыканкама, звярнула увагу прысутных на тэму развіцця культурнага і паездкаўнага турызму на базе старажытных гістарычных цэнтраў Беларусі. Гаварылі таксама пра экспарт адукацыйных паслуг, пра патэнцыял беларускай сталіцы і пра тое, што Узбекістан можа прапанаваць беларускаму турысту.

— У сучасным свеце турызм з'яўляецца адной з найбольш дынамічных галін эканомікі. Патэнцыяльныя

поглядамі, бо і вам, і нам ёсць што прапанаваць. Упэўнены, наперадзе ў нас яшчэ шмат сумесных праектаў, якія паслужаць умацаванню нашых узаемаадносін.

Перад абмеркаваннем гасцям і ўдзельнікам мерапрыемства прэзентавалі выставку культурнага і турыстычнага патэнцыялу Беларусі. Можна было ўбачыць палітру павільнёў, дзе прадставілі работы рамеснікаў, рукадзельніц, пазнаёміцца з галоўнымі народнымі сям'ямі і абрадамі, фестывалямі, дакрануцца да гісторыі, адчушы яе подых у дэкарацыях ваеннай экспазіцыі. А яшчэ паслухаць студэнцкаму беларускаму дзяржаўнаму акадэміі музыкі.

— Сімвалічна, што наша секцыя праходзіць у сценах Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета. Хачу адзначыць, што Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і гэтая культурная ўстанова маюць глыбокую сувязь. Таму шчыра ўдзячна за магчымасць прывесці пасяджэнне секцыі на гэтай цудоўнай пляцоўцы, а таксама за ўсебаковую дапамогу ў яе падрыхтоўцы, — адзначыла **член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навукі, культуры і сацыяльным развіццём Таццяна АБЕЛЬ**.

— Пошук новых магчымасцяў для ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва, умацавання ўжо існуючых эканамічных і культурных сувязяў паміж Беларуссю і Узбекістанам з'яўляецца адным з ключавых кірункаў гэтага форуму. Багатая культурная і гістарычная спадчына абедзвюх краін, дзе і прыроднае багацце, і гасцінныя людзі, — тое, што

лекс, Мірскі замак, Белавежская пушча і шмат іншых цікавых лакацый для адпачынку ў Беларусі.

У ходзе дыялогу абмеркавалі шмат тэм. **Кацярына ДУЛАВА, генеральны дырэктар Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета**, распавядала пра супрацоўніцтва ў галіне тэатральнага і музычнага мастацтва.

— Нягледзячы на адлегласць у 4000 кіламетраў паміж Ташкентам і Мінскам, нашы народы многае аб'ядноўвае. У тым ліку пытанне захавання духоўна-гістарычнай, культурнай спадчыны, нацыянальных традыцый і нацыянальнай аўтэнтычнасці. Сумесныя форумы, фестывалі, дні культуры, разнастайныя творчыя праекты — гэта выдатная магчымасць пазнаёміцца з гісторыяй і культурай нашых краін, адчуць іх самабытнасць. Творчая спадчына Вялікага тэатра Беларусі фарміравалася прадстаўнікамі розных рэспублік, для многіх з якіх наша краіна стала родным

магчымасці Узбекістана дазваляюць пры належным узроўні развіцця турызму прымаць да 15 мільёнаў турыстаў у год. Аднак на сёння колькасць наведвальнікаў нашай краіны складае толькі каля 5 мільёнаў, — распавяда **дырэктар і заснавальнік ААТ MUIKAK TOUR Аміна БЕКЖАНАВА**. — Сучасны турызм ва Узбекістане адозначаецца разнастайнасцю відаў і форм. Ёсць экалагічны, гістарычны, спартыўны, этнічны, агратурызм, фестывалі і многія іншыя прапановы. І калі мы гаворым пра ўзаемадзеянне нашых краін у галіне турызму, то павінны разумець, якое важнае значэнне гэта мае для нашых эканомікі і культуры. Гэта спрыяе развіццю Беларусі і Узбекістана, таму нам варта выбудоваць усебаковае супрацоўніцтва. І калі мы гаворым пра турыстычны патэнцыял паміж дзвюма краінамі, то павінны адбыцца актыўны ўзаемны абмен вопытам.

Алена ДРАПКО.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

ПА ЗАКЛІКУ СЭРЦА

Карэспандэнт «МС» высвятляла на прыкладзе Асіповіцкага раёна, хто і навошта ідзе ў апалчэнцы

У Асіповіцкім раёне яшчэ летась пакапаціліся стварыць атрады народнага апалчэння ў кожным сельсавеце. У якасці добраахвотнікаў выступаюць нават жанчыны. Прыемна, што шмат хто адразу ж выказаў жаданне сустрэцца з карэспандэнтам «МС». Уражання самыя што ні ёсць станоўчыя.

Старшыня Вяззеўскага сельсавета Уладзімір Чыглейчык першым чынам паказаў найпрыгажэйшыя мясціны, якія тут берагуць і шануюць. Гэта відаць па акультурных зялёных зонах, парадку на вуліцах. Сельсавету пашчасціла з размяшчэннем. Шыкоўнае вадасховішча з астравамі, разнастайным жывёльным і раслінным светам. Дамы ў аграгарадку дыктоўныя, людзі трымаюць свойскую жывёлу. Мой гід таксама чалавек сумлены і працавіты.

Старшыня сцвярджае, што ў Вяззі практычна няма абібокаў, усе пры справе. А калі ёсць справа, значыць, людзі неабякавыя і абараняць ёсць што. Суразмоўнік кажа, што калі паўстала задача стварыць атрад апалчэнцаў, першыя добраахвотнікі адразу заявілі пра сябе. Перад тым як з імі пазнаёміцца, збочваем на тэрыторыю знакамітага аздараўленчага лагера «Крыніца» на беразе вадасховішча ракі Свіслач. Слава пра яго грывела яшчэ з тых часоў, калі яго кіраўніком быў цяперашні старшыня сельсавета Уладзімір Чыглейчык. Менавіта на базе яго 23–24 верасня адбудуцца першыя зборы апалчэнцаў. Падрыхтоўка да іх прыёму стартавала ў пачатку верасня.

Патрабаванні да кандыдатуры апалчэнца жорсткія. Такіх адабралі 25 чалавек. Некалькі з іх спецыяльна прыйшлі на сустрэчу з карэспандэнтам «МС».

Сяргей Гарадзецкі нарадзіўся ў вёсцы Вяззі і, як той казаў, тут і прыгадзіўся. Пасля тэрміновай службы ў Афганістане (ахоўваў знамяціты трагічным падзеямі пераваж Саланг) вярнуўся ў родную вёску і праце трактарыстам у ААТ «Авангард-Ніва». З ранку ўжо на рабоце. А яшчэ ёсць уласная гаспадарка. Сам працаўнік і сыноў Яўгена і Мікалая да працы заахваціў.

— Усяму, што сам умею, іх навучыў, — з пачуццём выкананага доўгу кажа суразмоўнік. — У вёсцы гультаёў няма. Адзін сынцом пабудаваў, другі будзе. Яны яшчэ і мяне перасягнулі. Цяпер інтэрнэт ёсць, яны больш за мяне ведаюць.

Да абароны радзімы ў Сяргея Гарадзецкага самыя глыбокія пачуцці.

— У мяне калі спыталіся: ці гатовы радзіму абараняць? — адразу сказаў: вядома, — удакладняе ён. — Я прысягаў, што буду сваю

Выконваючы абавязкі старшыні Свіслацкага сельсавета Аляксей ТРАЦЯЦКОЎ (пасярэдзіне) з апалчэнцамі Аляксандрам ЗАБАЎСКИМ (справа) і Іванам ШАУЧОНКАМ.

краіну абараняць. Гэта ж наша радзіма. Таму калі прапанавалі ўступіць у атрад апалчэнцаў, я нават не разглядаў іншыя варыянты. Хутка пайду на зборы разам з сынам Яўгенам. Толькі ён у «партызаны» (ваенныя зборы для ваеннаабавязаных). Служыў у батальёне міліцыі. Ведае, як зараджаць зброю.

Сяргей лічыць, што сёння трэба быць напачатку і ўмець абараняцца. «Вунь у суседнюю краіну колькі зброі паступае, гэта небяспечна, бандытызм можа пачацца, — рэзюмуе ён. — І мужчынам трэба ўмець абараняць сябе і сваю сям'ю, дом, вуліцу. З нахабнымі ў нас гаворка кароткая».

Яшчэ адзін апалчэнец Ігар Андрывіч згадвае колішні досвед.

— У школах была пачатковая ваенная падрыхтоўка, усе яе праходзілі — і дзяўчаты, і хлопцы, — кажа ён. — З бадзёрым настроем рыхтаваліся да «Зарніцы». І гэта было нармальна. Нас і ў часце войскавага вадзілі, і ў палатках жылі — рамантыка.

Ігар Мікалаевіч — паляўнічы, страляць, калі што, умею. «Голымі рукамі нас не возьмеш, кажа ён. — Мы за наша Вяззе пастаяць зможам».

Васіль Пятроўскі — камандзір атрада народнага апалчэння на тэрыторыі Вяззеўскага сельсавета, асоба ў раёне паважаная, былы першы намеснік старшыні райвыканкама, цяпер на пенсіі, гаспадар адной з тугішых аграсядзіб.

— Мы на месцы, калі наша дапамога спатрэбіцца, адгукнёмся

сярод насельніцтва ўзнікла паніка. Страх паралізуе. А ў экстрэмальных сітуацыях трэба дзейнічаць адказна. Могуць узнікнуць праблемы з падчай вады, электрычнасцю, і трэба будзе прымаць рашэнні. Дзесьці спатрэбіцца рабочыя рукі. Ёсць людзі, якім трэба дапамагчы.

— Народнае апалчэнне — гэта збольшага людзі, прайшлі школу жыцця, — кажа суразмоўнік. — На месцах павінен быць парадак.

Не менш адказна ставяцца да стварэння атрадаў народнага апалчэння ў Свіслацкім сельсавеце. Выконваючы абавязкі старшыні Аляксей Трацяцкоў — падпалкоўнік у адстаўцы. Наколькі сур'ёзна гэта справа тлумачыць яму не трэба.

— У адпаведнасці з Законам аб народным апалчэнні, апалчэнцамі могуць быць тыя, хто не падпадае пад мабілізацыю ў выпадку вайны, — кажа ён. — У маладых ёсць ваенна-ўліковая спецыяльнасць, іх задача акрэслена выразна, на час вайны ён прыпісаны да канкрэтнай вайскавай часці. Навы апалчэнцы — гэта ў асноўным пенсіянеры, якія па стане здароўя могуць яшчэ паслужыць радзіме.

У ТЭМУ

Старшыня Асіповіцкага райсавета Сяргей СУВЕЕВ:

— Яшчэ ў канцы мінулага года мы склалі спісы апалчэнцаў па кожным сельсавеце. Праводзілі работу з людзьмі, зьяралі спісы з кампетэнтнымі органамі. Пасля прыняцця Закона аб народным апалчэнні спісы былі канчаткова сфарміраваны. Правялі ў працоўных калектывах адзіныя дні інфармавання. Раствлумачылі неабходнасць узнікнення такога закона, і людзі гатовыя аказаць дапамогу і падтрымку».

адразу ж, — кажа ён. — А дапамога наша можа спатрэбіцца для падтрымання парадку. Не адрываць жа для гэтага падрыхтаваных байцоў.

На погляд Васіля Сямёнавіча, для апалчэнца галоўнае — разуменне адказнасці за лёс сваёй радзімы. Калі нешта здарыцца, будзе не да жартаў. Прыйдзецца тэрмінова мабілізавацца для агульнай справы.

— Павіны быць спакой, парадак і дысцыпліна, — лічыць ён. — А калі нехта з нашых грамадзян гэтага не разумее, трэба яму падказаць. Некаторыя жывуць бяспечна, спадзяюцца, што за іх падумаюць, абароняць і ўсім неабходным забяспечаць. Яны прывыклі, што ўсё добра, і не разумеюць, што можа быць інакш. Нельга быць адарванымі ад жыцця, яго пасіўным назіральнікам. Раней былі дружынікі, якія выходзілі і дапамагалі захоўваць грамадскі парадок. Апалчэнцы павіны рабіць тое ж самае, быць надзейным прыкрыццём. Нельга дапускаць, каб

Асіповіцкі раён — край паляўнічых, аддаём перавагу тым, хто ўмею трымаць стрэльбу. Іх у першую чаргу і абзаванілі.

У сельсавеце 14 вёсак, у кожнай свае абаронцы. Іх колькасць залежыць ад таго, колькі там пражывае насельніцтва. Калі вёска маленькая, хопіць і 3–4 чалавек.

— Трэба разумець, што народнае апалчэнне — гэта не тэрытарыяльная абарона, якая займаецца аховай асабліва важных аб'ектаў і падпарадкоўваецца непасрэдна мясцовай уладзе (дапамога Мінабароны), — заўважае Аляксей Трацяцкоў. — Апалчэнцы — гэта памочнікі для міліцыі. У выпадку вайны народнае апалчэнне падпарадкоўваецца непасрэдна начальніку мясцовага РАУС. Людзям выдаецца зброя, боепрыпасы. Тых, хто займаецца тэрытарыяльнай абаронай, запрасяюць у лагер, апалчэнцы застаюцца на месцах і будуць аказваць дапамогу праваахоўнікам па наяўдзеным грамадскаму парадку,

прадухіляць выпадкі марадзёрства. Кожны з нашых кандыдатаў гатовы ахоўваць свой дом, сваю вёску.

Калі чалавек абараняе сваю зямлю, добра арыентуецца, яму лягчэй ваяваць, выявіць дыверсійна-разведвальныя групы, лічыць суразмоўнік. Мясцовы жыхар ведае ўсіх у твар. На фоне апошніх падзей трэба быць асабліва пільнымі. Народнае апалчэнне — вялікая дадатковая сіла, якая рэальна абараняе сваю краіну.

Мясцовы жыхар Аляксандр Забаўскі — адзін з добраахвотнікаў. Кажа, што калі спатрэбіцца, нават са сваім ружом прыйдзе.

— Я гатовы да абароны, — кажа ён. — За сябе пастаяць умею. Гэта мая радзіма, тут нарадзіліся мае дзеці. Сэрца маё тут.

Камандзіру Свіслацкага атрада народнага апалчэння Івану Шаўчонку ўжо 77 гадоў, але вонкава выглядае малайцом. Тэрміновую службу праходзіў у канцы 1960-х у Польшчы. Калі ў Чэхіі пачаліся хваляванні, некалькі месяцаў прыйшлося знаходзіцца там на ваенным становішчы, пакуль не прыслалі полк з Івана-Франкоўска. Потым вернасьце краіне пацярджай сваёй працы. Мае медаль «За працоўную доблесць» і ордэн «Знак Пашаны». Працаваў механізатарам у калгасе «Усход», займаў першыя месцы ў раёне на ўборцы ў 70-я. Уставаў у 5 годзін, а дадому вяртаўся ледзь не апоўначы. Тэхніка тады была не таа, што сёння. Ніякіх табе кандыцыянераў і халадзільнікаў.

— Апошнім часам пільна адсочваю навіны, яны трывожныя, — уздыхае суразмоўнік. — Калі нехта сунецца на нашу зямлю, лягу, але ворага не пушчу.

Касцяк асіповіцкіх народных апалчэнцаў складаюць мужчыны, але ў некаторых сельсаветах рады добраахвотнікаў папоўнілі і жанчыны. У Татараўскім сельсавеце іх нават дзве — кіраўнік спраў сельсавета Інеса Ляйко, якая на выпадак ваеннага становішча выступае медработнікам, і фельчар Ірына Патупчык.

— У нашым сельсавеце наогул ніякіх праблем са стварэннем атрада не было, — кажа старшыня сельсавета Віктар Рамашка. — Людзі вельмі адказна падышлі да гэтага пытання. Мы ж чуюм і бачым, што адбываецца вакол нас. Трэба быць гатовымі да ўсяго. Наш сельсавет невялікі, адзін рабочы пасёлак колькасцю прыкладна шэсцьсот чалавек. Атрад складае 11 чалавек. У асноўным гэта паляўнічыя і егеры.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЕДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 10.387.

Нумар падпісаны ў 19.30
12 верасня 2023 года.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: (0212) 24-63-12, (29) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, market.vit.by.

Продавец: Открытое акционерное общество «Витебскоблспресурс», 210034, Витебская обл., г. Витебск, ул. Ленинградская, 193А, тел.: (0212) 65-71-98, (0212) 65-71-70.

Лот № 1. Кап. строение с инв. № 200/С-49507 площадью 116,5 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – административное здание и магазин, назначение – здание многофункциональное.

Кап. строение с инв. № 200/С-49508 площадью 31,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – производная, назначение – здание неустановленного назначения. Кап. строение с инв. № 200/С-49509 площадью 91,1 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – административное, назначение – здание административно-хозяйственное, составные части и принадлежность: тамбур, Кап. строение с инв. № 200/С-49510 площадью 116,2 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – гараж и бытовка, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта. Кап. строение с инв. № 200/С-49511 площадью 280,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежность: пристройка. Кап. строение с инв. № 200/С-49512 площадью 2120,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – склад № 1, 4, 6, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежность: рама, навес, отдельная рама, рама. Кап. строение с инв. № 200/С-49513 площадью 1131,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – склад № 2, 3, 5, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежность: пристройка, рама, навес.

Кап. строение с инв. № 200/С-59937 – 389,30 кв. м, наименование – тепловая сеть, назначение – сооружение специализированное энергетики. Кап. строение с инв. № 200/С-106672 площадью 6470,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, благоустройство территории, наименование – благоустройство территории, назначение – сооружение многофункциональное, составные части и принадлежность: проезжая часть, пешеходная часть, ограждение, трое ворот, бетонная площадка, три калитки, подпорная стена. Благоустройство объектов находится на зав. участке с кадастровым № 20101000003000082 площадью 1,3306 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, целевое назначение – земельный участок для содержания и обслуживания универсальной оптовой базы (право постоянного пользования). Кап. строение с инв. № 200/С-59954 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, протяженность – 35,8 м, наименование – хозбытовка канализационная сеть, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства. Кап. строение с инв. № 200/С-59955 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, протяженность – 426,45 м, наименование – электрическая сеть, назначение – сооружение специализированное энергетики. Кап. строение с инв. № 200/С-59956 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, протяженность – 57,85 м, наименование – водопроводная сеть, назначение – сооружение специализированное водозахватного назначения. Кап. строение с инв. № 200/С-59957 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, протяженность – 70,75 м, наименование – ливневая канализационная сеть, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства.

Обременение: договоры аренды № 1/2015 от 02.02.2015 сроком по 31.12.2023, № 13-нр/3863 от 20.09.2022 сроком по 12.10.2023, № 15-нр от 11.11.2022 сроком по 13.11.2023, № 16-нр от 29.11.2022 сроком по 05.12.2023, № 18-нр от 18.02.2023 сроком по 13.02.2024, № 19-нр от 10.05.2023 сроком по 01.06.2024, договор № 20-нр от 10.05.2023 сроком по 21.05.2024, договор № 21-нр от 11.09.2023 сроком по 17.09.2024.

Нач. цена: 590 864,25 бел. руб. с учетом НДС.
Задаток: 59 086,42 бел. руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 05.10.2023 в 12.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККП/В «Витебский областной центр маркетинга». Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККП/В «Витебский областной центр маркетинга».

Срок внесения задатков и окончания приема документов: с 14.09.2023 с 8.30 по 04.10.2023 до 17.30.

Ранее опубликованные извещения: газета «Звезда» 11.01.2023, 15.04.2023, 06.06.2023, 13.07.2023, 05.08.2023. Задаток перечисляется на р/с ККП/В «Витебский областной центр маркетинга» № ВУ3МТБК 30120001093300066782 ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБКВУ22, УНП 390477566, код операции – 40901.

Условия повторного аукциона: Победитель аукциона (единственный участник аукциона, выразивший согласие на приобретение предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) обязан: в течение 10 (десяти) раб. дней со дня проведения аукциона возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и представлением в установленном порядке копии учредительных документов, возместить расходы по проведению независимой оценки на р/с, указанный в протоколе аукциона; подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета аукциона согласно представленному Продавцом проекта договора купли-продажи после согласования сделки и договора купли-продажи с ОАО «Белспресурс» – управляющей компанией холдинга «Белспресурс», но не позднее 30 (тридцати) рабочих дней со дня проведения аукциона; оплатить предмет аукциона в течение 30 календарных дней после заключения договора купли-продажи; оплатить расходы по гос. регистрации договора купли-продажи и перехода права собственности на недвижимое имущество осуществляется за счет Покупателя. С проектом договора можно ознакомиться у Организатора торгов по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, каб. 4. Условия договора купли-продажи могут быть изменены с учетом замечаний ОАО «Белспресурс» – управляющая компания холдинга «Белспресурс» в ходе согласования сделки и договора купли-продажи. **Расходы Продавца по проведению независимой оценки составляют 3619,44 бел. руб. с учетом НДС.** Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 609. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/с/чет, указанный в извещении, с отметкой банка; юр. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию юр. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранному юр. лицу – легализованная в установленном порядке копия учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юр. статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык; представителем юр. лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководителем); представителем гражданина – индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юр. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, руководителем юр. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Информация об окончательных суммах затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением, предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для проведения аукциона, письменно доводится до сведения участников до начала проведения аукциона. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона.

Доп. информация по торгам можно получить по тел.: (0212) 24-63-12, (29) 510-07-63; e-mail: vcm74@mail.ru, market.vit.by.

Ознакомиться с проектом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел.: +375 (29) 30 7830 Ковалева Ева Мария Александровна, +375 25 51 50243 Кадущевич Виктория Александровна.

ДОПОЛНЕНИЯ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ,

опубликованной 17.11.2022 в издании газета «Звезда» в ред. № 226 (29484),

по объекту строительства «Многоквартирная малоэтажная жилая застройка по пер. 4-ому Кольцова в г. Минске», с учетом изменений и дополнений в проектную декларацию,

опубликованных 23.02.2023 в издании газета «Звезда» в ред. № 36 (29916),

с учетом изменений и дополнений в проектную декларацию,

опубликованных 10.06.2023 в издании газета «Звезда» в ред. № 110 (29990),

и с учетом изменений и дополнений в проектную декларацию,

опубликованных 22.07.2023 в издании газета «Звезда» в ред. № 140 (30020).

Информация о застройщике
Застройщик: государственное предприятие «УКС Советского района г. Минска» (далее – предприятие) зарегистрировано в Едином государственном реестре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей 17.12.2014 № 190576654.

Юридический адрес и местонахождение предприятия: 220005, г. Минск, пр. Независимости, 46 а, каб. 1-8, тел./факс +375 17 263-79-77.

Отдел реализации: 220005, г. Минск, пр. Независимости, 46, каб.1, тел.: +375 17 263-84-36, +375 29 658-00-21, +375 29 392-00-21, тел. моб. 218.

Режим работы предприятия: понедельник-четверг с 8.30 до 17.15, пятница с 8.30 до 16.00, обеденный перерыв: с 12.30 до 13.00.

На дату опубликования настоящих дополнений в проектную декларацию:

Общая площадь дополнительно реализуемого жилого помещения (квартиры) в жилом доме № 01 составляет 106,76 м².

Для заключения договора создания объекта долевого строительства (далее – договор) дополнительно предлагается:

- 1 (одна) трехкомнатная квартира – общей площадью 106,76 м², расположенная на 2 этаже (№ 15)

Стоимость 1 м² общей площади (по СНБ) жилого помещения составляет:

- 3 325,61 белорусского рубля для граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в администрациях районов г. Минска, организациях г. Минска, без выдачи направлений администрации районов г. Минска.

- 3 718,10 белорусского рубля для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.

При принятии заявления и заключении договора на жилое помещение предпочтение отдается гражданам, состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в администрациях районов г. Минска, организациях г. Минска, без направлений администрации районов г. Минска.

Заявление о заключении договора будет приниматься (регистрироваться) в ходе личного приема и в порядке живой очереди по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 46, каб. 1:

- с 8.30 13 сентября 2023 года от граждан, состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий в администрациях районов г. Минска, организациях г. Минска, без выдачи направлений администрации районов г. Минска;

- с 8.30 18 сентября 2023 года от всех категорий граждан.

Подробные сведения об объекте строительства, планировке квартиры и ходе строительства можно получить в отделе реализации по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 46, каб. 1, тел. моб. 218, тел.: +37517 263-84-36, +37529 658-00-21, +37529 392-00-21 либо на сайте предприятия <https://ukssov.by>

В суд Кобринского района Брестской области поступило заявление о признании безвестно отсутствующим ПАНУХА Владимира Васильевича, 13 апреля 1983 года рождения, последнее место жительства: г. Кобрин, ул. Парковая, 8-27. Гражданин и юридические лица, имеющие сведения о гражданине Панухе Владимире Васильевиче, просьба сообщить в течение двух месяцев с момента публикации в суд Кобринского района Брестской области.

ИНДУСТРИЯ ИННОВАЦИЙ

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПЯТЫХ ПОВТОРНЫХ ПУБЛИЧНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ (АУКЦИОНА)

Организатор публичных торгов (аукциона) ООО «Индустрия Инноваций», г. Минск, Старовиленинский тракт, д. 10, пом. 4Н. Сайты в интернете: [www.iintorg.by](https://iintorg.by)

Продавец ОАО «Беларусьрезинотехника», УНП 700069297, 213829, Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102

Ранее опубликованное извещение о проведении публичных электронных торгов (аукциона) Извещение о проведении публичных электронных торгов опубликовано 17.08.2023 в газете «Звезда» № 158 (30038), стр. 10

Пятье повторные публичные торги (аукцион) в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019 в экономическом суде Могилевской области

Предмет публичных торгов (аукциона)

Лот №	Наименование	Начальная цена, бел. руб. с учетом НДС	Минимальная цена, бел. руб. с учетом НДС
1	Хозяйственно-складской участок № 76, место расположения: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102	29 376,00	9 792,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях перечисляется на р/с BY40OLMP3012300094564000933 в ОАО «Белгазпромбанк», БИК OLMRBY2X, УНП 291442411, получатель платежа – ООО «Индустрия Инноваций»

Шаг электронных торгов – 5 % от начальной цены лота. В случае отсутствия ставок участников торгов начальная цена торгов поэтапно снижается равными долями 5 (пять) раз до минимальной цены или до момента совершения ставок участниками торгов

Условия участия и порядок проведения публичных торгов (аукциона) размещены в открытом доступе на официальном сайте электронной торговой площадки «Индустрия Инноваций – Торги» <https://iintorg.by>

Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 10 (десяти) календарных дней со дня подписания протокола о результатах торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов: не позднее 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения торгов. Переход права собственности – после полной оплаты имущества, с момента государственной регистрации перехода права собственности

Торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «Индустрия Инноваций – Торги», размещенном по адресу: <https://iintorg.by>

Победитель публичных торгов (аукциона) либо единственный участник публичных торгов (аукциона), согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить аукционисту торгов вознаграждение в размере 2 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения публичных торгов (аукциона)

Организатор публичных торгов (аукциона) имеет право снять предмет аукциона с торгов, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты проведения торгов (аукциона)

Дата и время проведения торгов (аукциона): 27.09.2023, начало торгов: 10.00, окончание торгов: 16.00, электронные торги проводятся на 3 минуты с момента поступления последней ставки, если ставка сделана менее чем за 3 минуты до времени окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок Заявки на участие в публичных торгах принимаются по 26.09.2023 г. до 16.00

Контактные данные Тел.: +375 17-300-90-93; +375 (29) 671-83-85; e-mail: e.pinchuk@iint.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПУСТУЮЩЕГО ЖИЛОГО ДОМА

Форма проведения аукциона	Открытый
Наименование предмета аукциона	Жилой дом
Дата, время и место проведения аукциона	16 октября 2023 года в 15.00, аг. Крайск, ул. Буденного, д. 8, Крайский сельсоветком, зал заседаний
Продавец и его адрес, телефоны	Крайский сельский исполнительный комитет, 223138, Минская область, Логойский район, аг. Крайск, ул. Буденного, д. 8. Эл. адрес: krajsk@logoyisk.gov.by , тел.: 1774-73-635; 1774-73-636; А1 44 5990948
Местонахождение имущества	Минская область, Логойский район, Крайский с/с, д. Горбовщина, д. 13
Общая площадь жилых помещений	38,4 кв. м
Жилая площадь	23,2 кв. м
Описание имущества	Одноэтажный, одноквартирный жилой дом, деревянные, деревянные перекрытия, крыша – шифер, отопление печное. Водопровод, канализация, газоснабжение отсутствуют. Электроснабжение центральное
Условия аукциона по продаже пустующих домовладений	Возмещать расходы по публикации извещения в средствах массовой информации в соответствии с актом выполненных работ в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона
Начальная цена предмета аукциона, бел. рублей	37,00
Сумма задатка и реквизиты продавца	20 % от начальной (стартовой) цены жилого дома, 7,40 руб. Получатель – Крайский сельсоветком, ВУ56АКВВ36006190811060000000, в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, БИК АКВВВУ2X, УНП 600537220, код платежа 04707
Подлежащие возмещению расходы, связанные с проведением аукциона	Объявление в газету
Адрес земельного участка	Минская область, Логойский район, д. Горбовщина, д. 13
Площадь земельного участка	0,15 га
Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома
Дата начала приема документов	С даты объявления аукциона
Окончательный срок приема документов	10 октября 2023 года до 17.00

Аукцион проводится в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116 «Об отчуждении жилых домов в сельской местности и совершенствовании работы с пустующими домами», с Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23 сентября 2021 года № 547 «О реализации Указа Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116», на основании решения Минского областного исполнительного комитета от 27 сентября 2021 года № 844 п.1, на основании решения Крайского сельского исполнительного комитета.

Участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также юридические лица, если иное не установлено законодательными актами и международными договорами Республики Беларусь.

Для участия в аукционе представляются:

- заявление на участие в аукционе по установленной форме, к которому прилагаются следующие документы:

- копия платежного поручения о внесении суммы задатка;

- гражданин предъявляет – документ удостоверяющий личность;

- представитель гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенную доверенность, документ, удостоверяющий личность;

При подаче документов на участие в аукционе заключаются СОГЛАШЕНИЕ о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона с Крайским сельским исполнительным комитетом.

Смотр пустующего дома осуществляется претендентом на участие в аукционе в сопровождении члена комиссии по организации и проведению аукциона в любое согласованное ими время в течение установленного срока приема заявлений.

Победитель аукциона, либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление ему пустующего дома в частную собственность с внесением платы за пустующий дом в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 %, обязан: в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона или принятия аукциона несостоявшимся: - возместить затраты за организацию и проведение аукциона, внести плату за предмет аукциона; - подать заявление о предоставлении земельного участка. После принятия соответствующего решения – обратиться по государственной регистрации и земельному кадастру за государственной регистрацией земельного участка и предмета аукциона, а в случае предоставления земельного участка на праве аренды – заключить договор аренды земельного участка и обратиться за его государственной регистрацией.

Скажыце, доктар...

ЭЛЕКТРАСОН ДАПАМОЖА ВЫЛЕЧЫЦЦА БЕЗ УКОЛАЎ

Навукова даказана, фізіяпрацэдурны не толькі дапамагаюць прадухіліць развіццё многіх захворванняў, але і выдатна аднаўляюць арганізм пасля перанесеных хвароб. Да іх адносяцца і электрасон. Што ўяўляе з сябе такая працэдура і каму яна паказаная? Пра гэта расказвае ўрач-рэабілітолаг, загадчык аддзялення медыцынскай рэабілітацыі 3-й гарадскога дзіцячай клінічнай паліклінікі Мінска Любоў ЛОНСКАЯ.

ЯК ГЭТА ПРАЦУЕ?

— Электрасонтэрапія — метад лячэбнага ўздзеяння на структуры мозгу імпульсным токам пераважна прававугольнай формы, нізкай частаты (1 — 160 Гц), малой сілы (да 10 мА). У аснове механізма дзеяння электрасону ляжаць нервова-рэфлекторны і непасрэдны, прамы ўплыў току на ўтварэнні мозгу. Пранікаючы праз адтуліны вачніц і распаўсюджваючыся па сасудах, ток дасягае падкоркавых утварэнняў і іншых структур галаўнога мозгу, — тлумачыць урач.

Падчас змушанага адпачынку ў нашым галаўным мозгу актыўную адунаўленчыя працэсы, што дабраворна адбываецца на ўсіх сістэмах арганізма. Пры гэтым у

нервовых клетках умацняецца выпрацоўка эндарфінаў — гармонаў шчасця, якія паляпшаюць настрой і аказваюць абязбольвальнае дзеянне.

Працэдуру праводзяць у асобнай кабінце, які добра праветрываецца, у абсалютнай цішыні або ў суправаджэнні спакойнай музыкі. Пацыента просіць зняць абязбольвае адзенне, легчы на кушэтку і абгарнуцца коўдрай.

Для падважжэння току выкарыстоўваецца спецыяльная маска, на якой размешчаны чатыры металічныя кубачкі. Два з іх пры дапамозе правадоў злучаныя з катодам генератара, іншыя два — з анодам. Маску накладваюць на вочы пацыента. Кубачкі пры гэтым размяшчаюць на вачніцах і на скронях. Пры дапамозе рамянёў канструкцыю замацоўваюць на патыліцы. Пад кубачкі падкладаюць ватныя тампоны, змочаныя цёплай вадой. Медрабочнік выступае патрэбную частату імпульсаў і ўключае апарат. Сіла току дазироваецца індывідуальна па адчуваннях пацыента. Павольна паварочваючы ручку генератара, спецыяліст паступова павялічвае значэнне параметра дагату, пакуль пацыент не адчуе ў зоне вачэй слабую вібрацыю.

У электрасонтэрапіі ўмоўна вылучаюць дзве фазы. Першая —

так званы перыяд тармажэння, які працягваецца падчас правядзення працэдур. У гэтым стане пацыент упадае ў дрэмоту. Прычым рэакцыя на працэдуру ва ўсіх людзей розная.

— Некаторыя спяць на працягу ўсяго часу сеанса, іншыя засынаюць адразу пасля яго заканчэння, трэція палову працэдур электрасону не спяць, а другую палову дрэмуць. У перыяд тармажэння ў пацыента памяншаецца частата скарачэння сэрца, дыханне становіцца больш рэдка і глыбокім, зніжаецца артэрыяльны ціск, — расказвае урач.

Другая фаза — перыяд актыўнасці, у большасці пацыентаў надыходзіць праз паўгадзіны або гадзіну пасля заканчэння працэдур і характарызуецца павышэннем працаздольнасці, зніжэннем стомленасці, паляпшэннем настрою.

Да лячэбных эфектаў электрасону, акрамя павелічэння фізічнай і разумовай працаздольнасці, адносяцца аслабленне сімптомаў неўралагічных захворванняў, памяншэнне болевага сіндрому, нармалізацыя працэсаў кровазвароту і ўзроўню артэрыяльнага ціску, паляпшэнне абмену рэчываў, павелічэнне рэзервовых магчымасцяў

арганізма, паляпшэнне функцыі эндакрынных органаў.

КАМУ РЭКАМЕНДАВАНЫ

Паказаннямі да лячэння электрасонам з'яўляюцца неўрозы, вегетатывная дыстанія, наступствы запаленчых захворванняў мозгу, чэрапна-мазгавая траўма, артэрыяльная гіпертэнзія 1 і 2 ст., першасная артэрыяльная гіпатазія, бранхіяльная астма, язвавая хвароба страўніка і дванаціперснай кішкі, пашкоджанні скуры (псарыяз, нейрадерміт, экзэма), энурэз, заіканне, ішэмічная хвароба сэрца 1 і 2 функцыянальнага класа, у тым ліку перыяд рэабілітацыі пасля інфаркту міякарда, гарманальныя парушэнні, розныя болевые сіндромы, таксікоз другой паловы цяжарнасці.

Электрасонтэрапія паказаная практычна пры ўсіх захворваннях, бо любая хвароба або паталагічны працэс у арганізме парушаюць функцыянальны стан цэнтральнай нервовай сістэмы, адаптацыйна-прыстасавальныя механізмы, корціка-вісцэральны ўзаемаадносіны.

Працэдуры электрасону прызначаюцца штодня, або праз дзень, на курс 10-15 удзеянняў. Працягласць першых сеансаў можа склацца 15-20 хвілін. Паступова час

удзеяння павялічваюць да 30-40-60 і нават 90 хвілін, у залежнасці ад асаблівасцяў нервовай сістэмы хворага і характару паталагічнага працэсу. Гэтым жа вызначаецца і падбор частаты імпульсаў.

ЦІ ПАКАЗАНЫ ДЗЕЦЯМ?

У дзяцей электрасон звычайна ўжываюць з 3-гадовага ўзросту, праводзяць яго пры нізкіх частотах, меншай сіле току, меншай працягласці.

Пры неабходнасці электрасон прызначаюць паўторна не раней, чым праз 2-3 месяцы.

Працэдуры электрасону сумяшчальныя ў адзін дзень са шматлікімі фізіятэрапеўтычнымі ўздзеяннямі, не сумяшчальныя з тэрапіяй іншымі імпульснымі токамі (ДДТ, СМТ і іншыя), лекавым электрафарэзам і гальванізацыяй, некаторымі ваннамі.

Працэдура праціпаказаная пры індывідуальнай непераноснасці току, запаленчых захворваннях вачэй, высокай ступені блізарукасці, адслойванні сетчаткі, нясплай катаракта, экзэме і дерматыце на скуры твару, істэрэчным неўрозе, эпілепсіі, наяўнасці металічных прадметаў у тканках мозгу, вочнага аблыка, поласці сярэдняга вуха, а таксама пры агульных супрацьпаказаннях да фізіятэрапіі.

Псіхалогія для ўсіх

Стрэс — неад'емная частка нашага жыцця, з якой мы сутыкаемся кожны дзень. Ад нашага ўмення спраўляцца са стрэсамі, ад здольнасці нашага арганізма адаптавацца да зменных умоў навакольнага свету залежыць якасць жыцця і стан здароўя. Лічыцца, што з любой жыццёвай праблемай чалавек можа справіцца самастойна. Але як тое зрабіць з найменшымі стратамі для фізічнага і псіхалагічнага самаадчування? Пра гэта расказвае ўрач-псіхатэрапеўт Мінскага гарадскога клінічнага цэнтру псіхіятрыі і псіхатэрапіі Раман ЛУК'ЯНОК.

— Стрэс — сукупнасць неспецыфічных рэакцый арганізма ў адказ на ўздзеянне розных неспрыяльных фактараў-стрэсараў (фізічных або псіхалагічных), якія пагражаюць парушэннем яго гомеастану — стану раўнавагі і супраціўлення зменам, — тлумачыць доктар.

Медыкі і псіхологі вылучаюць два віды стрэсу — эўстрэс і дыстрэс.

Эўстрэс (ад грэч. эу — «добра», ці «сапраўдны») — спрыяльны стрэс, у выніку якога павышаюцца функцыянальны рэзервы арганізма, адбываецца яго адаптацыя да стрэсавага фактара і ліквідацыя самога стрэсу.

Стан чалавека, які страціў здольнасць прыстасоўвацца да свету, дзе ён жыве.

З біялагічнага пункту гледжання стрэс — адаптыўная рэакцыя, якая ўзнікае пад уплывам незвычайных, надзвычайных або экстрэмальных уздзеянняў на арганізм чалавека і спрыяе прыстасаванню арганізма да новых умоў. Галоўная мэта стрэсу — адаптацыя шляхам мабілізацыі энергетычных запасаў арганізма, якая рэалізоўваецца за кошт актывацыі сімпатычнай нервовай сістэмы, мноства органаў і гармонаў.

Таму тэарэтычна з любой жыццёвай праблемай чалавек можа справіцца самастойна. Галоўнае, не трэба ўспрымаць сітуацыю як невырашальную, не зацікаўляцца на праблеме і не маляваць у галаве катастрофічных сцэнарыяў. Важна ведаць, які дзейнічае, каб дапамагчы сабе. Для гэтага трэба ведаць механізм развіцця стрэсу.

ДЫХАЙЦЕ ГЛЫБЕЙ!

Псіхатэрапеўт пра тое, як справіцца са стрэсам

СТАДЫІ СТРЭСУ

Першая стадыя — рэакцыя трывогі. На ёй адбываецца актывацыя арганізма. Чалавек знаходзіцца ў стане напружання. Актывуецца сімпатычная нервовае сістэма (рэакцыя «бі-бжы»), актыўна выпрацоўваюцца адрэналін і картызол. На гэтай стадыі мы адчуваем трывогу, фізічнае напружанне.

Другая стадыя — рэзістэнтнасці. Арганізм працягвае актыўна супраціўляцца дзеянню стрэсавага фактара за кошт падтрымання стану мабілізацыі. Адчувальна трывога на стадыі рэзістэнтнасці звычайна цалкам знікае, фізічнае напружанне, наадварот, —

нарастае. Калі арганізм не спраўляецца са стрэсам ці рэсурсы арганізма заканчваюцца, адбываецца пераход на трэцюю стадыю.

Трэцяя стадыя — знясіленне. Трывога на гэтай стадыі зноў нарастае, а вось фізічныя сілы на барацьбу са стрэсам вычэрпваюцца, бо рэсурсы арганізма зніжаны. Гэтая стадыя небяспечная для чалавека найлепшы варыянт дапамогі — зварот да спецыяліста (у прыватнасці, да псіхатэрапеўта).

— З вялікім поспехам самастойна мы можам дапамагчы арганізму на стадыі рэзістэнтнасці. Часта наш арганізм падтрымлівае гэтую стадыю доўгі час, хоць

аб'ектыўны прычын для падтрымання стрэсу можа і не быць. Для дапамогі нашаму арганізму на дадзены стадыі існуе мноства рэлаксацыйных тэхнік (што не выключае зварот да спецыяліста), якія дазваляюць арганізму ўзяць перадышку, своеасаблівы адпачынак, — тлумачыць Раман Лук'яноК.

ТЭХНІКА РЭЛАКСАЦЫІ

Вось адзін з прыкладаў тэхнікі прагрэсіўнай нервова-мышачнай рэлаксацыі. Яна аказвае значнае рэлаксацыйнае дзеянне на арганізм, зніжае ўзровень адрэналіну і картызолу, актывуе парасімпацічную нервоваю сістэму.

1. У становішчы седзячы або ляжачы расслабіцца і засяродзіцца на дыханні.

2. Адчуць усе групы мышцаў па чарзе (ступні, галенкі, сцёпны, паясыца, лопаткі, плечы, перадплечча, кісці, шыя, патыліца, лоб, бровы, нос, скулы, вусны, падбародак).

3. Пачынаем напружваць групы мышцаў па чарзе. Перыяд напружання — 10-15 секундаў. Кожная група паўтараецца па два разы

(можна да чатырох разоў). Імкнёмся здзяйсняць максімальнае намаганне:

- Цягнем наскі на сябе.
- Цягнем наскі ад сябе.
- Прыводзім левыя калены да грудзей.
- Прыводзім правае калены да грудзей.
- Прыціскаем паясныцу да падлогі.
- Зводзім лопаткі і прыціскаем іх да падлогі.
- Сціскаем кісці ў плечкі, паднімаем кулак да пачкі, паднімаем плечы да вушэй.
- Прыціскаем патыліцу да падлогі.
- Хмурым бровы, нос, сціскаем вусны.
- Паднімаем бровы ўверх, расцягваем вусны ва ўсмяхцы.

4. 40-60 секундаў адпачываем, назіраем за сваім целам

5. Напружваем усе групы мышцаў. Перыяд напружання 40-60 секундаў.

6. Канцэнтруемся на адчуванні расслаблення.

У выпадку калі адчуваецца, што вам цяжка самастойна спраўляцца з падзеямі, якія адбываюцца навокал, не бойцеся звяртацца па спецыялізаваную дапамогу.

Бацькаўшчына. У пошуках страчанага

МЁРЫ І ВАКОЛІЦЫ

Паселішчы Мёрскага раёна спярша былі знаёмыя мне завочна, кажучы сённяшняй мовай, вiртуальна. Яшчэ на пачатку 1980-х пачалося наша сяброўства з рухлівым збiральнікам памятак віцебскай зямлі, сказанню Мёршчыны і ваколіц, апантаным краязнаўцам і паэтам, публіцыстам, даследчыкам і ваеннай драматычнай гісторыі гэтай старонкі Сяргеем Панізікам. Штуршком да знаёмства сталася адкрыццё яго паэтычнага зборніка — «Палявая пошта». Гляджу цяпер на рэпрадукцыі старых паштовак з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава — і нанова згадваю расповеды Сяргея Сцяпанавіча. Сядзібны дом у Асада Дзедзіна, сядзібны дом у Мёрах, касцёл Узнясення Найсвяцейшай Дзевы Марыі, Забалоцце, Ідолта, Каменполле, Крычава, Лявонпаль, Троіцкая царква ў Лявонпалі, Калона ў Лявонпалі, Мікалаёва, званіца ў Навалоцы, касцёл Святой Тройцы ў Новым Пагосце, Узмёны, Чарасы, Язна...

З аўтабіяграфіі мёрскага паэта Сяргея Панізіка: «...Пазнаю свой мацярык. Але лягчай пранесціся ў думках на падкоу Дзвіны між Дружы, Дрысай, Дзісной, «прызямліцца» на маё радзіннае поле. 10 траўня 1942 года я з'явіўся на свет у вёсцы Бабышкі. У вёсцы? На даўняй карце бачыў абрысы такой вёскі. А на мяне з дзяцінства глядзелі сядзібы хутароў пры рэчцы Волце ў Мёрскім раёне Віцебскай вобласці... <...> Маё радзіннае поле — у полі касмічнай інфармацыі. У ім заўсёды існуе тое, што прамінула. Адлюстраванне людства галасоў маіх Бабышак можна адчуць, ажывіць, калі толькі захацець. Таму я лёгка пераносуся ў думках не на пустэчу, а ў тую згустку энергіі, у тую рухомую матэрыю, дзе пачыналася мая існасць...» І яшчэ пісаў Сяргей Сцяпанавіч у 2008 годзе ў эсэ «Не толькі Гамеру...»:

«... І зноў наперад — у мінулае! 1999 год — год за-нававання Музея радзімазнаўства ў Лявонпалі. Там цяпер сельскі цэнтр культуры і вольнага часу, адзін на ўвесь Мёрскі раён. Што прамінула — не знікла, а засталася, хай сабе ў экспанатах музея і яго філіялае — «Хаце бабкі Ядвігіні». Дзе як не ў родным Лявонпалі мне адзначаць 50-годдзе творчай работы — дату маёй першай публікацыі ў раённай газеце. Прыйдзецца зноў паўтарыць перад маладым земляком, мёрскім мальцам: «Тут пад-расла арэшына-ляшчына, // тут голас мамы — голас ручая... // Жыве сцяжына, // твая сцяжына, // сцяжынка незарослая мая». У бабышаўскім доме ў нас стаялі

Лявонпаль. Сядзібны дом. 1930-я гады.

Мярэя Браслаўскага павета Вялікага Княства Літоўскага. У 1644 годзе тут быў праваслаўны манастыр. У 1691 годзе пабудаваны ў Мёрах касцёл. З 1793 года паселішча — у складзе Расійскай імперыі. У 1886 годзе насельніцтва мястэчка складала ўсяго 110 жыхароў. Штогод арганізаваліся два кірмашы. Стаялі тры карчмы. У 1903 годзе — ужо 145 жыхароў, народнае вучылішча, царкоўнапрыходская школа. Паводле Рыжскага дагавора 1921 года,

Мёры. Унутры выгляд касцёла. Пачатак XX стагоддзя.

Мёры адышлі да Польшчы. Цэнтр гміны Дзісенскага павета Віленскага ваяводства. З восені 1939 года паселішча і ваколіцы далучаны да БССР. З ліпеня 1941 года Мёры акупавалі нямецка-фашысцкія захопнікі. За перыяд акупацыі гітлераўцы загубілі ў Мёрах 662 чалавекі. А 2 чэрвеня 1942 было ліквідавана

Мёры. Сядзібны дом. 1934 год.

далёнк — Вішнявецкі. У вёсцы Вята зможаце зазірнуць у касцёл Святога Яна Хрысціцеля, які быў пабудаваны ў 1932—1934 гг. Цікавым падаецца і паселішча Галомысла са Свята-Іаана-Багаслоўскай царквою (пабудавана ў 1840 годзе). У Каменполлі разгледзьце руіны, сляды сядзібна-паркавага ансамбля Мірскіх. Пабудаваны ён быў у канцы XIX — пачатку XX стагоддзя. Апошнім уладальнікам быў Віслаў Святаполк-Мірскі (1896—1951). А пачатак «камянпольскай лініі» Святаполк-Мірскіх — з лоўчага браслаўскага Яна Станіслава Святаполк-Мірскага (1690—1761).

Не меней цікавымі будуць агляды вёскі Лявонпаль, якая месціцца на Заходняй Дзвіне. Яшчэ ў 1768—1769 гг. Мікалай Тадэвуш Лапацінскі (1715—1778) узвёў тут невя-

лікі палац, што захаваўся да нашых дзён. Побач гаспадар разбіў французскі парк на тэрасах. Некалі на галоўнай восі сядзібы стаяла брама. У 1772 годзе ў мястэчку збудавалі драўляную уніяцкую царкву са званіцай. У маёнтку была наладжана вытворчасць каберцаў, сурвэтак, абрусаў з друйскага лёну. Працавалі ў Лявонпалі і капялюшная, і суконная мануфактуры. Непадалёку ад Лявонпаля — і Узмёны... У 1882 годзе тут была ўзведзена Свята-Мікалаеўская царква...

Мёры, Мёрскі край — радзіма многіх знакамітасцяў. Вандруючы гарадскімі вуліцамі — 17 Верасня, 350-годдзя Мёрам, Гагарына і Даватара, Зарэчнай і Камсамольскай, Кастрычніцкай, Кветкавай, Кірава, Максіма Горкага, Якуба Коласа, Янкі Купалы,

Максіма Багдановіча, Чарняхоўскага, Паштовай, Пятра Брынкевіча (воін-афганец), Сяргея Закрэўскага (таксама воін-афганец, пасмяротна ўзнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі) і іншымі, а таксама адкрываючы розныя вёскі і вёсачкі Мёршчыны, ведайце, што гэтыя сцяжыны — родныя і для згаданага паэта і краязнаўца Сяргея Панізіка, і для пісьменніка Франца Сіюка, для Героя Савецкага Саюза віцэ-адмірала Ягора Томкі (гэта ў яго гонар названа вуліца ў Мёрах), паэта, празаіка і публіцыста Вайніслава Казіміра Савіча-Заблоцкага, легендарнага снайпера Іосіфа Пільюшына, які знішчыў 136 салдат і афіцэраў праціўніка, закатаванага фашыстамі каталіцкага святара Юрыя Кашыры, расійскага генетыка Багуслава Курловіча, рэвалюцыянеркі Ганны Дрэйзэншток, якая ў 1945 годзе ўзначальвала кніжнае выдавецтва ў Забайкаллі, у Чыце, музыканта і фалькларыста Генадзя Цітовіча, стваральніка Беларускага дзяржаўнага ансамбля песні і танца, дзіцячай пісьменніцы Алены Масла, паэта Паўла Сушкова, жывапісца Міхася Ляўковіча, літаратуразнаўца, доктара філалагічных навук Галіны Тычко...

Кастусь ЛЕШНІЦА.
Паштоўкі з калекцыі лаўрэата Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» Уладзіміра Ліхадзедава.

Лявонпаль. Царква. Пачатак XX стагоддзя.

Асада-Дзедзіна. Сядзібны дом. 1930-я гады.

Крычава. Сядзібны дом. 1930-я гады.

Забалоцце. Сядзібны дом. 1920-я гады.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Будкова К.В. извещает о проведении 26 сентября 2023 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 70 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
Условия продажи:	1. Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. 2. Земельный участок под объектами продажи (лоты №№ 2-5) будет выделен по заявке нового собственника, согласно законодательству РБ (предварительная схема пользования земельного участка под объекты продажи прилагается). Информация о земельном участке: лоты №№ 2-5 расположены на земельном участке с кадастровым номером 340800000040001000 общей площадью 8,564 га (право постоянного пользования). Местоположение (адрес): Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8. Целевое назначение земельного участка: для строительства и обслуживания производственных зданий завода (для размещения объектов промышленности). Местонахождение лотов: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8		
2	Капитальное строение с инв. № 320/С-14065 площадью 1 159,5 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – административно-бытовое здание. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8/10. Ограничение (обременение): договор об ипотеке (ОАО «Сбербанк», ОАО «Жлобинский механический завод «ДНЕПР») от 16.11.2015 № 320-00035/15-01 договор о залоге (ипотека)	99 000,00	9 900,00
3	Капитальное строение с инв. № 320/С-14066 площадью 1 553,2 кв. м, назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – административно-бытовое здание с пристройкой. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8. Ограничение (обременение): договор об ипотеке (ОАО «Белгазпромбанк», ОАО «Жлобинский механический завод «ДНЕПР») от 03.12.2012 № 275 договор о залоге (ипотека)	110 100,00	11 010,00
4	Капитальное строение с инв. № 320/С-14068 площадью 10 036,2 кв. м, назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – одноэтажное кирпичное здание цеха новой техники с кирпичной отапливаемой пристройкой для ремонта шаровых кранов. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8. Ограничение (обременение): договор об ипотеке (ОАО «Белгазпромбанк», ОАО «Жлобинский механический завод «ДНЕПР») от 03.12.2012 № 275 договор о залоге (ипотека)	455 100,00	45 510,00
5	Капитальное строение с инв. № 320/С-14108 площадью 12 563,1 кв. м, назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – цех металлоконструкций. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8/9. Ограничение (обременение): договор об ипотеке (ОАО «Сбербанк», ОАО «Жлобинский механический завод «ДНЕПР») от 24.02.2016 № 320-00003/16-01 последующий договор об ипотеке, договор об ипотеке от 30.05.2016 № 320-00013/16-01	540 900,00	54 090,00
15	Машина стиральная В10-322 (инв. № 61382)	1 080,00	108,00
16	Машина стиральная В35-322 (инв. № 61336)	3 750,00	375,00
17	Платежный электронный мобильный терминал IWL 220GPRS (инв. № 61399)	270,00	27,00
23	Источник плазменной резки PAK MASTER 150XL (инв. № 61318)	4 050,00	405,00
24	Воздухогреватель ВЖ 0.04-0.1 (инв. № 61374)	600,00	60,00
27	Плотер DP HP DesignJet 24 (инв. № 61084)	240,00	24,00
28	Плотер HP DesignJet 510 24 (инв. № 61094)	240,00	24,00
29	Телефакс КХ-FT-72RU (инв. № 60504)	60,00	6,00
30	Телефакс КХ-FT-988RUB (инв. № 61159)	60,00	6,00
31	Стенд для сварки балок (инв. № 61416)	1 620,00	162,00
32	Компьютер Summit Maestro (инв. № 60467)	210,00	21,00
33	Проектор NEC NP G DLPXGA (инв. № 60846)	480,00	48,00
34	Принтер HP LJ 1000 (инв. № 60515)	60,00	6,00
36	Факсимильный аппарат Panasonic KX-FT 988RU-B (инв. № 61135)	60,00	6,00
37	Монитор Samsung 20 (инв. № 61137)	30,00	3,00
38	Монитор Samsung 943N (инв. № 61030)	30,00	3,00
39	Монитор Samsung 20 (инв. № 61138)	30,00	3,00
40	Монитор 21/5 Philips (инв. № 61308)	60,00	6,00
41	Монитор Philips 226V3LAB5/00 (инв. № 61246)	120,00	12,00
42	Монитор TFT LCD LG Flatron L1953BF (инв. № 60980)	30,00	3,00
43	Монитор 22 LCD Philips 22EEL 2 SB/00 (инв. № 61115)	60,00	6,00
44	Монитор Philips 226V3LAB5/00 (инв. № 61248)	30,00	3,00
45	ПЭВМ TOWER E5300P5GSE2 (инв. № 61025)	90,00	9,00
46	ПЭВМ TOWER E5300P5GSE2 (инв. № 61028)	90,00	9,00
47	БП ПЭВМ «Лейсан систем» (инв. № 61172)	90,00	9,00
48	БП ПЭВМ «Лейсан систем» (инв. № 61107)	180,00	18,00
49	БП ПЭВМ «Лейсан систем» (инв. № 61109)	120,00	12,00
50	ПЭВМ «Сильверард» AMD X2 (инв. № 60894)	90,00	9,00
51	ПЭВМ «ACT-AZAMD Athlon (инв. № 60852)	60,00	6,00
52	ПЭВМ MALP-51 (инв. № 61062)	90,00	9,00
53	ПЭВМ DELTA (инв. № 61218)	60,00	6,00
54	ПЭВМ NTT 1170-2 (инв. № 60511)	120,00	12,00
55	ПЭВМ TAO Pentium P4-531 (инв. № 60732)	60,00	6,00
56	ПЭВМ CDL-Pro 754 (инв. № 60685)	90,00	9,00
57	Монитор Samsung 20 (инв. № 61136)	30,00	3,00
58	Монитор Philips 206V3LAB5/00 (инв. № 61223)	30,00	3,00
59	Принтер HP Laser Jet 1160 (инв. № 60658)	60,00	6,00
60	Принтер HP LJ 1000 (инв. № 60515)	60,00	6,00
61	Принтер HP LJ 1010 (инв. № 60543)	60,00	6,00
63	Компьютер Summit Maestro (инв. № 60467)	180,00	18,00
64	Компьютер Sempron 2500CD ROM (инв. № 60599)	60,00	6,00
65	Вентилятор BP 132-30 № 8 (инв. № 61323)	660,00	66,00
73	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG МФЗ (инв. № 61274)	990,00	99,00
76	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG (инв. № 61233)	840,00	84,00
77	Сварочный аппарат ВА-500.2 MIG/MAG (инв. № 61227)	810,00	81,00
78	Полуватомат сварочный, (инв. № 61216)	2 070,00	207,00
79	Полуватомат сварочный Origo Nig 502с (инв. № 61214)	2 070,00	207,00
80	Полуватомат сварочный Origo Nig 502с (инв. № 61215)	2 070,00	207,00
81	Полуватомат сварочный Origo Nig 502с (инв. № 61217)	2 070,00	207,00
82	Дефектоскоп уз УД4-Т (инв. № 60705)	1 440,00	144,00
84	Монитор Samsung 20 (инв. № 61139)	30,00	3,00

Продавец: Открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», 247210, г. Жлобин, Гомельская область, ул. Школьная, 8. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. 8 (029) 303-53-09 – Григорьев Павел Карлович.

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»); р/с ВУ52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BELBYU2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, нерезиденты страны РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в российских рублях (RUB) – ПАО Сбербанк г. Москва, БИК 044525225, к/с 3010181040000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, ИНН 7707083893, к/с 3011181080000000154, БИК BLBBVU2X, ОАО «Белинвестбанк», УНП 807000028, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 13 сентября 2023 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Принимать заявления для участия в аукционе заканчивается 22 сентября 2023 г. в 16.00 включительно.

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того,** что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов в торгах признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Организатором в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретенное имущество, согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. Постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Связьда» от 24.09.2022 г. № 188 (28916).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-56, 8 (029) 341-15-45, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703
Продавец	ООО «Бобруйская отовая база», Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Гоголя, д. 185-5
Предмет аукциона	
Капитальное строение: ХОЛОДИЛЬНИК С КАМЕРАМИ ХРАНЕНИЯ (Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ) с инв. № 710/С-56649, общ. пл. 2908 кв. м. Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Гоголя, 187Б. Составные части и принадлежность: с крыльцом. Земельный участок общ. пл. 1,1715 га предоставлен продавцу для содержания и обслуживания зданий и сооружений производственного назначения (участок № 1) на праве постоянного пользования. В состав лота входит иное имущество, ознакомиться с которым можно на сайте www.ipmorgi.by	
Начальная цена без НДС – 917 363,20 бел. рубля (снижена на 30 %).	
Шаг аукциона – 45 868,17 бел. рубля	
Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Ответственное лицо: Артем Петрович, тел. +375 29-111-47-27	
Задаток 1 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУ92BELB3012004835008022600 в ОАО «Банк Белгосбанк», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBYU2X; УНП 191224338; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценок»	
Срок подписания договора купли-продажи: 30 (тридцать) рабочих дней после проведения аукциона	
Срок оплаты: 30 (тридцать) рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи	
Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидированного юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявлений на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.ipmorgi.by	
В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявления на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явилось только один участник, возможен продажа предмета торгов этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 %	
Затраты на организацию и проведение торгов и вознаграждение 2 % от цены продажи лота возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия. Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Связьда» 19.08.2023 г.	
Дата, место и время проведения аукциона	28.09.2023 в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценок»
Дата, место и время окончания приема документов	26.09.2023 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ООО «ИПМ-Консалт оценок»
Контактные данные	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: info@ipmorgi.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ по продаже недвижимого имущества

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении повторных электронных торгов № 2023.4.002.00083 по продаже недвижимого имущества на электронной торговой площадке ETRPVIT.BY, по адресу: <https://etrvit.by>.

Продавец: Открытое акционерное общество «Доломит», 210012, г. Витебск, ул. Центральная, 23, тел. 8 (0212) 69-19-49.

Организатор, оператор электронной торговой площадки ETRPVIT.BY: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел.: +375 (212) 24-63-12, +375 (29) 510-07-63, e-mail: vcmt74@mail.ru, <https://etrvit.by>.

Дата и время проведения повторных торгов: 02.10.2023 в 09.00 (по времени на сервере ETRPVIT.BY).

Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200D-197698 площадью 351,8 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 16-1а, наименование – магазин, назначение – торговое помещение. Наличие мест общего пользования.

Нач. цена: 116 760,00 бел. руб. с учетом НДС.

Задаток: 11 676,00 бел. руб.

Объект находится на земельном участке с кадастровым номером 240155400001000168 площадью 0,2016 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Центральная, 16 (общая долевая форма аренды).

Электронные торги проводятся в соответствии с Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» «etrvit.by».

Для участия в электронных торгах необходимо ознакомиться с Регламентом, зарегистрироваться на ЭТП по электронному адресу <https://etrvit.by>, внести задаток и подать документы на участие в торгах согласно информации об электронных торгах, размещенной на сайте ЭТП.

Срок внесения задатка и время окончания приема заявлений с прилагаемыми документами: до 16.09.2023.

Сумма задатка перечисляется оператору электронных торгов на р/с: № ВУ93ВТК30120001093300066782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТBYU22, УНП 390475566, код операции 40901. Получатель – ККУП «Витебский областной центр маркетинга».

Условия повторных электронных торгов: Победитель э. торгов (претендент на покупку) обязан: в течение 10 (десяти) раб. дней с даты проведения электронных торгов возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов, расходы Продавца на проведение независимой оценки и оплатить услуги Оператора ЭТП согласно приложению, размещенному на сайте ЭТП; подписать договор купли-продажи предмета электронных торгов в течение 11 (одиннадцати) рабочих дней со дня проведения электронных торгов; оплатить предмет электронных торгов в течение 20 (двадцати) календарных дней с момента подписания договора купли-продажи. **Расходы Продавца на проведение независимой оценки составляют 378,40 бел. руб., в т. ч. НДС 20 %.** С подробной информацией о предмете электронных торгов, порядке участия и оформления документов для участия в электронных торгах можно ознакомиться на сайте ЭТП ETRPVIT.BY, по электронному адресу: <https://etrvit.by>, в разделе: недвижимое имущество. Организатор электронных торгов имеет право отказать от проведения электронных торгов в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до наступления даты их проведения. Ознакомившись с предметом электронных торгов можно в рабочие дни с 09.00 до 16.00 по телефону связаться с оператором ЭТП Продавцом по тел.: Прудников Руслан Александрович +375 (33) 346-04-61.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего СООО «Мобильные ТелеСистемы» (Продавец)

Аукцион состоится 25.09.2023 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

ЛОТ № 1: КВАРТИРА № 63, инв. № 500/D-660669, 2002 г. п., общая площадь 136,1 кв. м, жилая площадь 77,4 кв. м.

Адрес: г. Минск, ул. Чехова, д. 3, кв. 63.

Начальная цена – 740 000,00 руб. без учета НДС.

Задаток – 22 200,00 руб. Шаг аукциона – 1 %.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by.

Задаток перечисляется на р/с ВУ85ВАРВ30127802900100000000 в ОАО «Белгазпромбанк», В/С ВАРВУ2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатка – 21.09.2023 в 11.00.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, ☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин (продавец имущества) извещает о проведении 26 сентября 2023 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 40 % (лоты №№1–4); на 35 % (лот № 5); на 50 % (лоты №№6–7) по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Кипоразрыхлитель 600 BB №18 (инв. № 142-04856-6); питатель с дозатором 600BFL-A-284, зав. № 18 (инв. № 142-04856-12)	6 768,00	676,80
2	Послойный смеситель 600 BFL-СВ № 5 (инв. №142-04879-1); фильтр (инв. № 142-04879-1.1); рыхлитель с дозатором МО-600 № 5 (инв. №142-04879-3); вентилятор б/у (№ 4859300077)	7 751,15	775,12
3	Станок строгальный четырехсторонний деревообрабатывающий МП-8-1602 (инв. № 142-41617)	2 736,00	273,60
4	Вертикально-сверильный станок 2Н135 (инв. № 142-41131)	1 800,00	180,00
5	Блочная турбогенераторная установка с противодавлением пара «Кубань 0,75 ПАЗ» (инв. № 141-5087)	90 120,22	9 012,02
6	Компрессор 103 ВП-20/ВУХЛ4 (инв. № 142-4936)	8 100,00	810,00
7	Компрессор 202 ВП-10/ВУ4 (инв. № 142-4934)	5 820,00	582,00

Продавец: ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин, 247210, г. Жлобин, проезд Красный, 2.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по тел. 8 (044) 797-88-07 – заместитель директора по техническим вопросам Галактион Виктор Владимирович.

Шаг аукционных торгов – 5 %.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «БЕЛФА» г. Жлобин):** Р/с BY76 BELB 3012 0114 1501 7022 6000 в ОАО «Банк Белгос», г. Минск, БИК BELBY2X, УНП 400076540, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № – (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с **13 сентября 2023 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 22 сентября 2023 г. в 16.00 включительно.

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объем аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях

сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: произвести оплату услуг (вознаграждение) за организацию и проведение торгов, затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно срокам договора купли-продажи до **30 (тридцати) календарных дней** с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого аукционного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» по порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества (их части), а также заключению договоров аренды нежилых помещений (их части). Извещение о проведении аукциона размещено на сайте: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 03.06.2023 г. № 105 (29985); от 02.03.2023 г. № 41 (29921); от 14.09.2022 г. № 180 (29802).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Контактные телефоны: 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» (Организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Криница»

Аукцион состоится **17.10.2023 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

ЛОТ № 1: РАЗБРАЖИВАЮЩИЙ ТАНК

(складской № 70568.2).
Начальная цена с НДС 20 % – 2 880,00 руб.
Задаток – 50,00 руб.

ЛОТ № 2: ЕМКОСТЬ ИЗ Н/Ж СТАЛИ 30 ГЛ (КВ)

(складской № 70575.2).
Начальная цена с НДС 20 % – 1 160,00 руб.
Задаток – 50,00 руб.

ЛОТ № 3: РАЗБРАЖИВАЮЩИЙ ТАНК 1,2к.м н/ж (КВ)

(складской № 70577.3).
Начальная цена с НДС 20 % – 2 880,00 руб.
Задаток – 50,00 руб.

ЛОТ № 4: РАЗБРАЖИВАЮЩИЙ ТАНК 1,2к.м н/ж

(складской № 70577.4).
Начальная цена с НДС 20 % – 2 880,00 руб.
Задаток – 50,00 руб.

Место нахождения Лотов №№1–4:

г. Минск, ул. Радиальная, 52 (территория ОАО «Криница»).
Шаг аукциона – 5 %.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY85BAR30127802900100000000 в ОАО «Белгартпромбанк», В/С BARBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182.

Окончание приема заявлений и задатка – 13.10.2023 в 11.00.

Организатор аукциона:

220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

УНП 190055182

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ликвидатора ОАО «Передвижная механизированная колонна № 32» (222310, Минская обл., г. Молодечно, ул. Молодежная, 2Б) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ НЕОТАПЛИВАЕМОГО СКЛАДА

общей площадью 1612 кв. м с инв. № 630/С-46863, адрес: Минская область, г. Молодечно, ул. Сухая, 8/5
Начальная цена с НДС (20 %) – 185 640,00 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены – 18 564,00 бел. руб.
Стоимость снижена на 30 %.

Объект расположен на земельном участке с кадастровым номером 64200000001000776 (право постоянного пользования) площадью 5,3062 га, для обслуживания объектов будет выделена доля в праве на указанный земельный участок.

Шаг аукциона: 5%.
Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB301210826001693 30000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBY2X, УНП 690324015, код платежа – 40901, код категории платежа ОТНР, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) (покупатель) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16, размещенным на сайте организатора торгов www.rlr.by.
Предшествующие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 24.05.2023, 02.08.2023.

Аукцион состоится **28.09.2023 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **27.09.2023 до 17.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, телефон для осмотра 8 (029) 351 10 33.

УНП 60007220

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОРГАНИЗАЦИЙ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ! Комитетом государственного имущества Гродненского областного исполнительного комитета проводятся аукционы по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковысского района К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЕТСЯ:

1) Здание учебного центра с составными частями и принадлежностями, гараж
по ул. Красноармейской, 39, 39/1, г. п. Рось, Росский с/с, Волковысский район.
Начальная цена предмета аукциона – 45 969,50 руб.
Размер задатка – 5 000 руб.

2) Здание кухни-столовой с подвалом и террасой, инженерные сети, объекты благоустройства,
по ул. Красноармейской, 48, г. п. Рось, Росский с/с, Волковысский район.
Начальная цена предмета аукциона – 12 197,50 руб.
Размер задатка – 2 000 руб.

Аукцион состоится **04.10.2023 г. в 12.00**. Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39. Последний день подачи заявлений на участие в аукционе – **28.09.2023 г. до 16.00**.

Подробная информация по телефонам: в городе Волковыска: 8 (01512) 5 13 44, 2 06 03 в городе Гродно: 8 (0152) 62 39 24, 62 39 32, 62 39 23. Дополнительная информация размещена на сайте: <https://au.nca.by>

УНП 60007220

Центр Промышленной Оценки • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607.	
Продавец	ОАО «Белцветмет», Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, 42/2, район аг. Гатово	
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703	
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by	
Предмет электронных торгов: транспортные средства с пробегом Месторасположение: Минский р-н, Новодворский с/с, 42/2, район аг. Гатово		
№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС, бел. руб.
1	Грузопассажирский универсал Volkswagen Caddy, АК 0481-5, 2010 г. в.	15 840,00
2	Грузопассажирский универсал Volkswagen Caddy, АК 0480-5, 2010 г. в.	15 840,00
3	Грузопассажирский универсал Volkswagen Caddy, АК 0483-5, 2010 г. в.	15 840,00
4	Грузопассажирский универсал Volkswagen Caddy, АК 0484-5, 2010 г. в.	17 280,00
5	Легковой вагон Volkswagen Multivan, 9023 EH-5, 2000 г. в.	19 200,00
6	Седельный тягач MAZ-5440E9, А1 9222-5, 2010 г. в.	13 920,00

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов www.cpo.by. Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY47 BELB 3012 0228 5000 3022 6000 в ОАО «Банк Белгос», БИК BELBY2X, УНП 191 021 390. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов
Условия оплаты предмета электронных торгов	100 % от цены продажи предмета торгов оплачивается в течение 10 рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 5 % от цены продажи лотов в течение **3 (трех) рабочих дней** после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 12.00 до 13.00 17.10.2023.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 16.10.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (29) 154-34-35. E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ликвидатора ОАО «Передвижная механизированная колонна № 32» (222310, Минская обл., г. Молодечно, ул. Молодежная, 2Б) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ КОНТОРЫ с инв. № 630/С-47139

(составные части и принадлежность: бетонная площадка, противопожарный резервуар, сети водоснабжения, сети водоотведения, сети электроснабжения)

общей площадью 385,8 кв. м, адрес: Минская область, Молодеченский район, Торлевский с/с, д. Носилово, ул. Школьная, 30 (далее – Объект)

Объект расположен на земельных участках с кадастровым номером 623884308601000407 (право постоянного пользования) площадью 1,9100 га, 623884308601000758 (право постоянного пользования) площадью 0,0002 га, который имеет ограничения в использовании: водоохранная зона реки, водоема – р. № 1, пл. 0,0002 га.

Начальная цена с НДС (20 %) – 17 856,00 бел. руб.
Начальная цена снижена на 70 %.

Задаток 10 % от начальной цены – 1 785,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB301210826001693 330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBY2X, УНП 690324015, код платежа – 40901, код категории платежа ОТНР, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) (покупатель) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16, размещенным на сайте организатора торгов www.rlr.by.
Предшествующие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 06.12.2022, 10.05.2023, 14.06.2023, 01.08.2023.

Аукцион состоится **28.09.2023 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **27.09.2023 до 17.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, телефон для осмотра 8 (029) 351 10 33.

УНП 60007220

Нефармат

ПРОСТЫЯ РЭЧЫ

Нядаўна давялося паўдзельнічаць у галоўным беларускім восеніскім квэсце. Ну вы здагадаліся, відаць, што гаворка ідзе пра капанне бульбы. Трэба было дапамагчы сястры ўбраць яе дзялянку ў чатыры «соткі» і тым самым зарабіць сабе бульбы на зіму. Яны ўжо шмат гадоў садзяць менавіта столькі ды забяспечваюць другім хлебам чатыры сям'і, яшчэ і застаецца.

Выкапаць бульбу ў іх — цэлая падзея. Выдзяляе «соткі» і дапамагае іх апрацоўваць сельгаспрадпрыемства, пенсіянерам якога з'яўляецца муж сястры. Гаспадарка вялікая, працэс уборкі выпрацаваны гадамі: спісы складаюцца ў алфавітным парадку, кожнаму прывойваецца нумар, у дзень капае сто нумароў. Сваю дату кожны гаспадар ведае загодзя. Таму ёсць магчымасць склікаць дзяцей, сваякоў, якія вырашаць пытанні з адгуламі, дзённымі водпускамі. Бо калі прапусціш свой дзень, потым будзе вельмі праблемна ўклініцца ў шчыльны графік. А для людзей ствараецца яшчэ адна нагода сабраць родных і блізкіх за сталом, сустрэцца, пагаманіць пра сямейныя справы. Пасля паспяховай уборкі ўраджаю бывае абед, да якога гаспадыні рыхтуюцца загодзя.

Мая сястра, напрыклад, заўсёды гатуе столькі, што яшчэ і з сабой усім у сумкі кладзе. Як заўважыў яе сусед: «Дарага ж табе абыходзіцца гэтая бульба». Але ж яна, як выглядае, любіць тва клопаты, бо пасля лета, калі ўсе пабывалі ў адпачынках, няпроста было б сабраць родных. А так усе па першым закліку едуць, бо гэта ж святое — выкапаць бульбу.

Ну, і сам працэс уборкі бывае даволі цікавы. Не столькі той работы, колькі розных нюансаў. Бульба вырасла сёлета вялікая. Выбіралі яе, можна

сказаць, у спёку. Успаміналі леташняе капанне, калі увесь дзень ліў дождж, і клубні даставалі амаль што з гразі. Але нікуды не дзенешся, не выйдзеш у свой дзень — потым невядома як сабраць ураджай з дзялянкі.

Работа пачынаецца, паводле аб'яў, у восем раніцы. Мы прыехалі а палове восьмай, было такое ўражанне, што ледзь не апошнія. Усе з кашамі, сумкамі, скруткамі мяхоў ужо стаялі насупраць сваіх радоў. Трактары з капалкамі прыйшлі роўна ў восем. І тады кожнаму хацелася, каб яму вытраслі хутэй, некаторыя гаспадары пачыналі бегаць, мітусіцца. Але трактарысты ішлі строга па парадку, і неўзабаве бульба бялела на радах, і ўся тая гіганцкая брыгада капальнікаў ужо стаяла літарай «ю», а ззаду пачыналі высіцца рады мяхоў.

Нас было шэсць чалавек, і мы сабралі свой ураджай крыху больш чым за дзве гадзіны. Але ж самае складанае і адказнае ў працэсе уборкі — дачакацца машыны, пагрузіць мяхі і завесці дадому. Справа ускладнялася тым, што большасць выкапала амаль адначасова, а машын было ўсяго некалькі. І чакаць давялося доўга. Прынамсі, мы ў чаканні сядзелі больш, чым капалі. Амаль усе суседзі таксама сядзелі на распасцёртыя мяхі, некаторыя мылі рукі загодзя прывезенай вадой і падсілкоўваліся проста на полі. Іншыя, асабліва нецярплівыя, чапалі прычыпы да легкавікоў, у тым ліку арандаваных, аб чым сведчылі надпісы, і вывозілі ўраджай самастойна. Раз-пораз раўлі пазадарожнікі, узнімалі хмары пылу, калі ляцелі па радах.

У адных кампаніях пачыналі спяваць, у іншых не вельмі гучна высвятлялі адносіны, — словам, кожны арганізоўваў працэс чакання па-рознаму. Недалёка ад нас дзятэльная цётка усцала сварку з суседзямі, бо грузавік, які ішоў за суседскімі мяхамі, праехаў па іх радзе, дарэчы, убраным ужо, для

чаго іх скарб спатрэбілася крышачку ссунуць убок. Інакш проста немагчыма. Магутны МАЗ — гэта ж не самалёт, ён не праляціць, каб не зачэпаць яе вузкую палоску, — тлумачылі сварлівай кабеце. Але ж ёй было ўсё роўна, яе любімая справа, як выглядала, скандаліць, а тут выпадала нагода. Мы толькі пасмяяліся: кожны ў сваім рэпертуары, што ў двары, што на бульбе, што ў сацсетках.

А маю ўвагу прыцягнула маладзенькая пара, можа, старэйшыя школьнікі, можа, студэнты. Яны сядзелі крыху наводдаль ад іншых кампаній. Вось каму доўгія гадзіны чакання былі ў радасць. Яна трымала маленькіх букецік васількоў. Дзе ён толькі знайшоў іх? Побач адна кукуруза расла, відаць, збегав на ўзлесак, які мажуе з вялікім полем. Яно ўжо чарнее раллэй, а вось на ўзбочыне, выходзіць, выраслі новыя васількі з тых, што адцвілі і высціпалі позній вясной. Дзятучына паднісла да твару сінія кветачкі і святлілася шчаслівай усмешкай. Яны пра нешта гаварылі, відаць, смяяліся са сваіх запаленых красовак і адзення, паказваючы рукамі. І выглядалі, нібы жывая ілюстрацыя да вядомага верша Сяргея Грахоўскага: «Простае шчасце людское, // Так, як і наша з табою, // Пэўна, складаецца з солі, // З хлеба, сабранага ў полі, // З поту, з дарожнага пылу, // З роднага небасхілу...»

Не ведаю, ці праходзіць яго зараз у школе. Мы некалі вучылі на памяць. Толькі нам тады не расказвалі, што Грахоўскі, перш чым напісаць пранікнёныя радкі такімі простымі шчырымі словамі, прайшоў больш за паўтара дзясятка гадоў сталінскіх лагераў і ссылак, не раз быў на мяжы смерці. Як жа хочацца, каб простыя рэчы заўсёды заставаліся ў нашым жыцці — без выпрабаванняў і пакут, без войнаў і ўзрушэнняў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра
7 верасня.
Месяц у сусор'і Дзевы.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	6.38	19.32	12.54
Віцебск —	6.27	19.23	12.56
Магілёў —	6.28	19.22	12.54
Гомель —	6.26	19.17	12.51
Гродна —	6.54	19.47	12.53
Брэст —	6.56	19.46	12.50

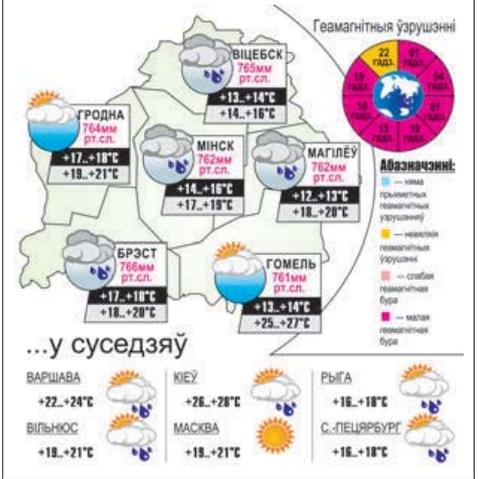
Імяніны

Пр. Генадзя, Купрыяна, Міхала.
К. Яўгеніі, Гвідона, Філіпа, Яна.

Фота Андрэя ФЕАКІСТАВА

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

13 ВЕРАСНЯ

1938 год — нарадзіўся Валерый Станіслававіч Аношка, беларускі вучоны ў галіне фізічнай географіі, доктар географічных навук, прафесар. Адзін з заснавальнікаў мелірацыйнай (інжынернай) географіі і аўтар падручнікаў па гэтым кірунку.

У гэты ж год нарадзіўся Іван Мікалаевіч Белы, беларускі навуковец-эканаміст, доктар эканамічных навук, прафесар. Аўтар навуковых прац па праблемах развіцця тэорыі і метадалогіі вызначэння сабекошту прадукцыі сельскагаспадарчых прадпрыемстваў.

1958 год — нарадзіўся Аляксандр Канстанцінавіч Краўцэвіч, беларускі археолаг, гісторык, доктар гістарычных навук.

1968 год — нарадзіўся Андрэй Яўгенавіч Расолька, беларускі спартсмен (хакей з шайбай), заслужаны майстар спорту Беларусі. У складзе нацыянальнай зборнай каманды Беларусі заняў чацвёртае месца на XIV Зімовых Алімпійскіх гульнях (2002). Чэмпіён свету ў групе В (1997, 2002, 2004). Сярэбраны прызёр маладзёжнага чэмпіянату свету (1998). Чэмпіён Спартакіяды народаў СССР (1986). Бронзавы прызёр чэмпіянату СССР сярод моладзі (1986). Чэмпіён Беларусі (1993, 2003). Чэмпіён Польшчы (1994). Бронзавы прызёр чэмпіянату Расіі (1995, 2001). Лепшы нападачы Беларусі (2004).

1818 год — нарадзіўся Густаў Эмар, французскі пісьменнік. Аўтар прыгодніцкіх раманцаў «Следапыт», «Піянеры прэрыі» і інш.

1853 год — нарадзіўся Соф'я Львоўна Пяроўская, руская добраахвотніца, якая выехала ў партызанскі атрад. З групай камсамольцаў-партызан перайшла праз лінію фронту на акупаваную тэрыторыю і ў канцы лістапада 1941-га была схопленая фашыстамі пры выкананні баявога задання. Нягледзячы на жорсткія катаванні, не выдала таварышаў, не адкрыла свайго сапраўднага імя, назваўшыся Таццянай. Публічна павешана фашыстамі. Імя Зой Касмадзян'янскай прывосеена сярэдняй школе № 14 у Віцебску. Яе імем названы вуліцы ў многіх гарадах Беларусі.

1923 год — нарадзілася Зоя Анатольеўна Касмадзян'янская, Герой Савецкага Саюза (1942, пасмяротна). У кастрычніку 1941-га, будучы вучанкай 10-га класа, добраахвотнікам сышла ў партызанскі атрад. З групай камсамольцаў-партызан перайшла праз лінію фронту на акупаваную тэрыторыю і ў канцы лістапада 1941-га была схопленая фашыстамі пры выкананні баявога задання. Нягледзячы на жорсткія катаванні, не выдала таварышаў, не адкрыла свайго сапраўднага імя, назваўшыся Таццянай. Публічна павешана фашыстамі. Імя Зой Касмадзян'янскай прывосеена сярэдняй школе № 14 у Віцебску. Яе імем названы вуліцы ў многіх гарадах Беларусі.

У гэты ж год нарадзіўся Мікалай Андрэевіч Гарбачоў, расійскі пісьменнік.

ВІКТОР ГЮГО:

«Быць добрым зусім не цяжка: цяжка быць справядлівым».

УСМІХНЕМСЯ

У псіхолага:
— Вам патрэбны інструменты, каб умець спраўляцца з гnevам?
— Напрыклад, малаток?
— Не, напрыклад, дыханне!
— Агнём? Вы навучыце мяне дыхаць агнём?!

На словы жонкі «Усё, я адцябе сыходжу!» малады муж пачынае прасіць прабачэння, даведзены моўчкі перачкае істэрэрку, а бывалы, сумна ківаючы галавой, скажа: «Ты толькі абцякаеш».

Званок па тэлефоне:

— Коля! З днём нараджэння!
— Дзякуй, а хто гэта?
— Гэта твая няспраўджаная мара!
— Матацыкл?!

— Разумееш, мне патрэбна жанчына з тонкай душэўнай структурай. Каб прыйшла, пашкадавала...

— А я ўжо пашкадавала, што прыйшла.

